

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, FEBRUARY – VASARIO 19, 2015 • Vol. CVI Nr. 21 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-18-15

ŠIAME NUMERYJE:

Varėm, varėm –
neišvarėm... – 5 psl.

Dainų šventės
belaukiant – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

PLSA prezidentas A. Poviliūnas (d.) įteikia Prezidentui V. Adamkui liudijimą ir apdovanojimą.

S. Javaitytės nuotr.

V. Adamkus – Pasaulio lietuvių sporto ambasadorius

SKIRMANTĖ JAVAITYTĖ

Vasario 10 d. Prezidentui Valdui Adamkui Pasaulio lietuvių sporto asociacija (PLSA) suteikė Pasaulio lietuvių sporto ambasadoriaus vardą. Titulas skirtas už aktyvią, nuoširdžią ir nenuilstamą veiklą, ypatingus diplomatinius nuopelnus Lietuvos sportui, tautiečių sportininkų populiarinimą pasaulyje.

Prezidentą į Lietuvos edukologijos universiteto (LEU) Senato posėdžių salėje vykusias iškilmes atlydėjo PLSA prezidentas doc. dr. Artūras Poviliūnas, LEU rektorius akademikas prof. habil. dr. Algirdas Gaižutis ir Senato pirmininkas prof. dr. Audronius Vilkas.

Juos pasitiko PLSA pirmasis viceprezidentas Valentinas Aleksa, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovė Lietuvoje Vida Bandis, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prezidentė Daina Gudžinevičiūtė, Lietuvos olimpinės akademijos viceprezidentas prof. habil. dr. Algirdas Raslanas, Lietuvos sporto muziejaus direktorius Pranas Majauskas ir kiti garbūs svečiai.

Liudijimą nr. 1 ir specialų prizą Prezidentui Valdui Adamkui įteikė PLSA prezidentas doc. dr. Artūras Poviliūnas, gėles – olimpinė čempionė Lina Kačiušytė.

Atsiimdamas apdovanojimą, Prezidentas V. Adamkus neslėpė: „Esu dėkingas ir sujaudintas!”

– 7 psl.

Juoda diena Ukrainai

Vasario 18 d. Ukrainos prezidentas Petro Porošenka paskelbė, kad vyriausybės pajėgos atlieka „planuotą ir organizuotą“ atsitraukimą iš strategiškai svarbaus Debalcevės miesto, kuris jau kelias savaites buvo apsiaustas Rusijos remiamų separatistų.

Kalbėdamas snieguotame oro uoste šalia Kijevo, prieš išskrisdamas į kovos veiksmų zoną, P. Porošenka gyrė Ukrainos pajėgas, įvykdžiusias savo pareigą ginant

Debalcevę, sakydamas, kad kariai pademonstravo pasauliui „banditų ir separatistų, kuriuos remia Rusija, tikrąjį veidą”.

Tačiau vakarų žiniasklaida pasitraukimą iš Debalcevės vertina kaip P. Porošenkos nesėkmę. Pasak „The New York Times”, P. Porošenkos pareiškimais apie suplanuotą atsitraukimą mėginama sušvelninti „triuškinamą pralaimėjimą”.

– 2 psl.

– 1914 m. vasario 19 d. Čikagoje buvo pradėtas leisti laikraštis „Naujienos”. Leistas iki 1986 m. –

Juoda diena Ukrainai

Ukrainos kariškiai palieka Debalcevę.

EPA-ELTA nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Savo ruožtu „The Wall Street Journal” pažymi, kad Ukrainos kariškių atitraukimas iš Debalcevės yra smūgis P. Porošenko valdžiai. Nuolat prarasdama pozicijas beveik palei visą fronto liniją, Ukrainos ginkluotųjų pajėgų vadovybė žadėjo išlaikyti Debalcevės geležinkelio mazgą, kuris yra labai svarbi jungianti grandis tarp Luhansko ir Donecko. Bet miesto atidavimas sustiprina separatistų pozicijas ir rodo, kad jie gali diktuoti sąlygas, teigia leidinys.

Ukrainos kariai trečiadienį traukėsi iš rytinio Debalcevės miesto, kuris pastarosiomis savaitėmis buvo pagrindinis mūšių su separatistais židinys, o Europos Sąjunga pareiškė, kad prorusiškų sukilėlių surengtas jo šturmas yra tarptautinės bendruomenės remiamų paliaubų „akivaizdus pažeidimas”.

Tūkstančiai vyriausybės pajėgų karių buvo sutelkti šiame strategiškai svarbiame geležinkelio mazge, bet Ukrainos prezidentas Petro Porošenka trečiadienį pranešė, kad apie 80 proc. tų pajėgų jau atsisitraukė.

Separatistų šturmas Debalcevėje tapo skaudžiu smūgiu Europos vadovų pastangomis priimtam paliaubų susitarimui, kurį konflikto šalys pasirašė praėjusią savaitę, siekdamos užbaigti jau 10 mėnesių vykstantį karą, nusinešusį per 5,6 tūkst., žmonių gyvybių.

Vakarų šalys dėl nesiliaujančio smurto kaltina Rusiją, sakydamos, kad Maskva ciniškai išnaudoja paliaubų susitarimą, siekdama išlaikyti nestabilumą Ukrainoje.

Putino raginimas pasiduoti

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas, kuris ne kartą neigė, kad Maskva tiesiogiai padeda separatistams, vasario 17 d. ragino Debalcevėje apsuptus Ukrainos vyriausybės pajėgų karius pasiduoti.

„Aišku, pralaimėti visuomet blogai – pralaimėjusiems visuomet vargas, ypač jeigu pralaimi va-

karykščiams šachtininkams arba traktoristams, – sakė V. Putinas per vizitą Vengrijoje. – Bet gyvenimas yra gyvenimas – jis tikrai tekės toliau.”

Separatistų pajėgų atstovas Eduardas Basurinas trečiadienį Rusijos televizijai sakė, kad daugiau negu 300 ukrainiečių karių jau pasidavė sukilėliams.

Debalcevės rajono milicijos viršininko pavaduotojas Ilja Kiva teigė, kad dalis vyriausybinių pajėgų karių pateko į nelaisvę, bet neišvardijo jų skaičiaus. I. Kiva patvirtino, kad kariai išvedami, bet pridūrė, jog kai kur „tęsiasi susirėmimai gatvėse”.

Žmogaus teisių organizacija „Amnesty International” išreiškė susirūpinimą dėl elgesio su belaisviais Ukrainos konflikte, pažymėdama, kad abi pusės elgiasi brutaliai.

Manoma, kad Debalcevėje yra įstrigę apie 5 tūkst. civilių, kuriems stinga maisto ir vandens.

Žurnalistai ir paliaubas prižiūrintys Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) stebėtojai nebuvo įleidžiami į Debalcevę miestą apsupusių separatistų, todėl negalėjo patvirtinti, kokia ten padėtis.

Didžiulės netektys

P. Porošenka, kuris trečiadienį išvyko aplankyti kovos veiksmų zonos, pakartojo, kad JAV ir ES turėtų imtis „griežtų” veiksmų prieš Maskvą.

JAV Baltieji rūmai paskelbė pareiskimą, kuriame „griežtai pasmerkė separatistų pajėgų, veikiančių išvien su Rusijos pajėgomis, paliaubų pažeidimą”, taip pat perspėjo, kad „kaina Rusijai didės”, jeigu toliau bus nevykdomi prisiimti išpareigojimai.

Netoli Debalcevės esančiame Horlivkos mieste vienas ligoninės darbuotojas sakė, kad trečiadienį parvyčiais „buvo skubiai operuoti keli kariai”.

Miesto apylinkėse girdėjosi pavieniai artilerijos sviedinių sprogdimai. Horlivkos miesto tarybos narė Tatjana Demenčenko sakė, kad bombardavimas nesiliovė visą naktį.

„Tikimės, kad visa tai labai greitai liausis. Pradome daugybę žmonių, daug civilių”, – sakė ji, pridūrusi, kad sekmadienį, pirmąją paliaubų dieną, per artilerijos apšaudymą netoli jos namų žuvo du vaikai – dvimetis ir keturmetis.

„Nuo to laiko apšaudymas nesiliovė. Štai kaip čia atrodo paliaubos”, – pridūrė T. Demenčenko.

Mažiausiai 13 Ukrainos karių palaikai trečiadienį atvežti į Artemivsko miesto lavoninę netoli Debalcevės mūšio zonos, kai vyriausybės pajėgos pasitraukė iš šio strategiškai svarbaus transporto mazgo, sakė lavoninės pareigūnas.

Lavoninės direktorius Ruslanas Fedoniukas sakė, kad atvežti 13 ukrainiečių karių kūnai. Vienas žurnalistas matė juos juoduose lavonmaišiuose ir laikinuose karstuose prie lavoninės vyriausybės kontroliuojamame Artemivske.

NATO ragina Rusiją išvesti visas savo pajėgas iš Rytų Ukrainos

NATO trečiadienį paragino Rusiją atitraukti visas savo pajėgas iš Rytų Ukrainos ir liautis teikti pagalbą separatistams, žlungant praėjusią savaitę tarp Kijevo ir prorusiškų sukilėlių sudarytam paliaubų susitarimui.

„Raginu Rusiją atitraukti visas pajėgas iš Rytų Ukrainos, nutraukti bet kokią pagalbą separatistams ir laikytis Minsko susitarimo”, – sakė Rygoje viešintis NATO generalinis sekretorius Jens Stoltenberg žurnalistams prieš ES gynybos ministrų susitikimą.

„Paliaubų nebuvo laikomasi”, – pridūrė J. Stoltenberg, pabrėžęs, kad padėtis Ukrainos rytuose „blogėja”.

„Rusijos pajėgos, artilerija ir priešlėktuvinės gynybos daliniai, taip pat vadovavimo ir kontrolės elementai tebėra aktyvūs Ukrainoje”, – pažymėjo jis, aiškindamas, kad „iš Rusijos per sieną į Ukrainą nuolat judėjo tankai ir šarvuotosios mašinos”.

„Dabar iš tikrųjų svarbu laikytis paliaubų, laikytis Minsko susitarimų... Esu labai susirūpinęs dėl blogėjančios padėties Debalcevėje ir aplink ją”, – sakė J. Stoltenberg, turėdamas omenyje separatistų įnirtingai puolamą rytinį miestą, iš kurio Kijevas trečiadienį buvo priverstas atitraukti savo pajėgas.

„Separatistų atsisakymas laikytis paliaubų kelia grėsmę (taikos) susitarimui – kaip ir draudimas patekti į tą teritoriją ESBO (Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos) stebėtojams”, – sakė NATO vadovas.

J. Stoltenberg ragino Maskvą „panaudoti visą savo įtaką separatistams ir priversti juos laikytis paliaubų”.

„Mes teiksime praktinę paramą Ukrainai, modernizuodami ir reformuodami gynybos armiją ir, žinoma, suderindami savo gynybos požiūrį su mūsų matomu faktu, kad saugumo aplinka Europoje keičiasi dėl Rusijos veiksmų Ukrainoje”, – pažymėjo jis.

NATO anksčiau ši mėnesį paskelbė smarkiai sustiprinsianti gynybą – steigiamos šešios vadavietės Europos rytuose, kuriamos priešakinės 5000 karių greitojo reagavimo pajėgos, priešinantis, anot Aljanso, Rusijos agresijai Ukrainoje.

Minėtų itin greito reagavimo pajėgų kūrimo sutarė imtis Didžioji Britanija, Prancūzija, Vokietija, Italija, Lenkija ir Ispanija; šias pajėgas būtų galima dislokuoti krizės rajone per savaitę.

Minimos šešios vadavietės – centrai, padėsiantys vykdyti šių pajėgų dislokavimą – bus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, ir šių pajėgų štabas bus Ščecine Lenkijoje.

BNS info

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Sveiki, gyvi ir laisvi sulaukėme dar vienos Vasario 16-osios. Gražių, prasmingų, vertingų renginių matėme visoje Lietuvoje. Vasario 16-ąją šventė net Havajuose gyvenantys ar poilsiaujantys lietuviai. Bet nuotaikos – nepanašios į šventines. Kiek dar sykių šią datą minėsime sveiki, gyvi ir laisvi?

Taikliai pastebėjo prof. Vytautas Landsbergis, tądien iš Signatarų namų Vilniaus senamiestyje pasakęs, jog „Ukraina gina mus visus“. Tikra tiesa. Ukrainai turime būti dėkingi, kad ji, gindama savo teritorinį vientisumą ypatingai sudėtingomis sąlygomis, suteikia Europai solidžią laiko atkarpą... suvokti savo lemtingas klaidas.

Bet Europa nenori suvokti savo didžiausios bėdos. Europa nemoka gintis ir net nenori išmokyti kelių universalių savignyos pratimų. Suvienytos ir tuo pačiu tautiškumo nenaikinamos, demokratiškos ir dvigubų standartų nepripažįstančios, verslumą puoselėjančios, bet taupyti mokančios Europos idėja – puiki. Visom keturiom – už tokią Europą.

Bet kokia nauda iš gražių europietiškių idėjų, jeigu rūpestingų rankų išpuoselėtą europietišką sodą savo purviniais, keržiniais batais bet kada gali ištrypti Vladimiro Putino gaujos?

Ukraina gina mus visus... O kas gina Ukrainą? Priklausau pesimistams, todėl sakau, kad Ukraina šiandien palikta vienui viena. Daug karčios tiesos posakyje, esą tauta laisvę apginti gali tik pati, nes visi draugai nelaimės atveju būtinai kažin kur prapuls, suradę bent menkiausią priežastį sprukti į krūmus.

Tad ir Europa, prižadėjusi Ukrainai „aukso kalnus“, gėdingai spruko į šoną, vos tik ėmė siautėti chuliganas iš Rytų. Nepilnavertiškumo komplekso kamuojausiai, bet kokią padorumą praradusiai Prancūzijai terūpi bet kokia kaina parduoti „Mistralius“. Antiamerikietiškių kompleksų niekaip neatsikratę Vokietijai maloniau ginčytis su JAV. Ginčytis su nenuspėjamu Vladimiru Putinu kanclerei Angelai Merkel sekasi nepalyginamai sunkiau – ji temoka nusizeminti. Dešimtmečius begėdiškai išlaidavę graikai nenori taupyti – šantažuoja partnerius, jog, jei skolos nebus ženkliai sumažintos, pradės flirtuoti su Kremliumi.

Dar keistesnė Didžiosios Britanijos laikysena. Nors ir yra garantavęs Ukrainos teritorinį vientisumą

Rusijos slaptosios tarnybos vėl bando įpiršti klaidingą versiją

GINTARAS VISOCKAS

mainais į Kijevo sprendimą atsisakyti atominio ginklo, oficialusis Londonas šiandien gėdingai prikančes liežuvį. Tyli, nors, keliant pačius aukščiausius moralės principus, britai privalėtų savo dar taip neseniai Ukrainos tautai duotas teritorinio vientisumo garantijas pagrįsti realiais darbais.

Tokia pat taisyklė galioja ir JAV vadovybei. Ilgos JAV prezidento Barack Obama dvejonės tiekti ar netiekti Ukrainai rimtos ginkluotės garbės Amerikai nedaro. Oficialusis Washingtonas vos prieš du dešimtmečius pažadėjo saugoti Ukrainos teritorinį vientisumą. Tad jei esame sąžiningi, kokios čia gali būti dvejonės – tiekti ar netiekti ginklų Ukrainos kariuomenei?

„Žinių radijo“ laidoje „Opozicija“ Lietuvos parlamento opozicijos vadovas Andrius Kubilius, komentuodamas Minsko susitarimus, be kita ko, pasakė: „Iš tikrųjų ten yra daug neaiškumų, bet, manau, kad gyvenimas viską paprasčiau surėdys. Paaškęs dar kartą, kad V. Putinas jokių susitarimų nesilaiko. Bent vieną faktą vertinčiau paradoksaliai pozityviai, kad Europos vadovai bus išbandę jau maksimalias galimybes tariantis su V. Putinu, tai gal nebeliks tų pagundų vėl naiviai tikėti, kad su juo dar galima kažką tartis“.

Kokia naivi, primityvi taktika, beje, kaštuojanti šimtus, tūkstančius žmonių gyvybių?! Jeigu Europa nori būti gerbiama, ji turi veikti, o ne pliupti. Jei ES nori, kad visuomenė ją nenusiviltų, derybų prašyti turi ne Briuselis ir ne Strasbūras, o Kremliaus kagėbistas. Europa privalo elgtis taip, kad priverstų Kremliaus diktatorių maldauti derybų. Tai V. Putinas turi valandų valandomis laukti vėluojančių Vokietijos ir Prancūzijos vadovų jų priimamuosiuose.

Deja, Europa bejėgiškai skėsčioja rankomis. ES nesugebėjo Rusijai pritaikyti net minimaliai rimtų ekonominių sankcijų. Tos kelios dešimtys Rusijos po-

litikų, kariškių ir verslininkų, kuriems ES „smogė per kišenę“, – greičiau pasityčiojimas iš Ukrainos kančių, o ne solidus atsakas agresoriui. Kai europietiškių ekonominių sankcijų sulauks dešimtys tūkstančių Rusijos politikų, verslininkų ir kariškių, – štai tada bus galima gerbti Briuselio ir Strasbūro biurokratus.

Atleiskit, bet valandų valandas Kremliaus priimamajame V. Putino kantariai belaukiančios A. Merkel gerbti negalima. Galima nebent apgailestauti, kad nieko geresnio Europa per pastaruosius dešimtmečius neišrinko į valdžią.

Kol Europa apsimeta ginanti Ukrainą, viešojoje erdvėje jau pasigirdo demagogiškų svačiojimų, esą Vokietijos žvalgyba turi duomenų apie Ukrainos kariuomenėje kritusią „kovinę dvasiją“, taigi, suprask, Ukrainai jau nebepadės ir tiekiami rimti ginklai.

Tik pamanyk, kokia svarbi, reikšminga žvalgybinė informacija?! O gal tai – vokiškas cinizmas, vokiška išdavystė? Ukrainos kariai išties anksčiau ar vėliau pavargs mėnesių mėnesiais atmušinėti Rusijos armijos atakas. Kitaip ir būti negali. Bet juk ukrainiečiai niekuo dėti, kad senka jų jėgos. Natūralu, kad jėgų – vis mažiau ir mažiau. Tai – ES kaltė, kad iki šiol nesugebėjome Ukrainai tiekti realios pagalbos.

O jei dar atidžiau žvelgsime į tokio pobūdžio pranešimus, privalėtume pripažinti, jog Vokietijos žvalgyba, turinti duomenų apie Ukrainos ginkluotosios pajėgos neva krentančią kovinę dvasiją ir nieko nežnanti apie Ukrainoje kariaujančių rusų kariškių nuotaikas, – silpna žvalgyba.

Beje, pareiškimų, kodėl Amerika neturėtų tiekti Ukrainai galingų ginklų, nuolat daugėja. Tiek ES, tiek rusiškuose leidiniuose. Peršama nuomonė, jog amerikietiški ginklai V. Putino ordą nesustabdytų. Belieka paklausti – o kas sustabdytų? Naktiniai pasisėdėjimai prie puodelio kavos Baltarusijos sostinėje, pasišnekučijimai patogiuose Briuselio ir Strasbūro parlamentų krėsluose? Liaukimės juokinti V. Putiną. Pastaruoju metu jam ir taip daug kartų suteikėme galimybių iš mūsų veiksmų skaniai pasijuokti.

Akivaizdu, kad Rusijos slaptosios tarnybos ir vėl mus bando apmulkinti, piršdamos klaidingas pacifistines išeitis. V. Putinas – būtent tas, kuris gerbia vien tik jėgą.

URM – Maidano įvykių metinėms skirta paroda

Ukrainos fotomenininkas Oleksandras Gliadelovas

Martyno Ambrazo nuotr.

Užsienio reikalų ministerijoje atidaryta Ukrainos fotomenininko Oleksandro Gliadelovo nuotraukų paroda „Ar girdi Broli... Maidanas ir karas“, skirta tragiškų Maidano įvykių metinėms. Parodą pristatė nuotraukų autorius ir užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

2013 m. lapkričio mėnesį Kijevo Maidano nepriklausomybės aikštėje prasidėję protestai prieš tuometinės valdžios sprendimą nepasirašyti Asociacijos sutarties su Europos Sąjunga tęsėsi kelis mėnesius. Tragiškiausias protestų laikotarpis – 2014 m. vasario 19–21 dienos, kai protestuotojų susirėmimų su teisėsauga metu žuvo daugiau kaip 100 ir buvo sužeista daugiau kaip 500 ukrainiečių.

Žinomo fotografo nuotraukose – kovojanti Ukraina: nuo Maidano aikštės iki karo Donbaso regione. Fotografas dalyvavo visuose įvykiuose nuo pirmos Maidano dienos iki karinių veiksmų rytų Ukrainoje, kur buvo sužeistas.

O. Gliadelovas yra daug keliaujantis fotografas. Jam yra tekę fotografuoti Armėnijoje, Azerbaidžane, Čekijoje, Gruzijoje, JAV, Kenijoje, Kirgizijoje, Lenkijoje, Lietuvoje, Moldovoje, Pietų Sudane, Prancūzijoje, Rusijoje, Somalyje, Svazilande, Šveicarijoje, Tadžikistane, Turkmenistane, Ukrainoje ir Uzbekistane.

O. Gliadelovo nuotraukose įamžinti ginkluoti konfliktai Moldovoje, Kalnų Karabache, Čėčėnijoje ir Ukrainoje. Fotografas buvo dukart su-

Iš k.: Ukrainos ambasadorius Lietuvoje Valerijus Žovtenka, užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ir buvęs Lietuvos ambasadorius Ukrainoje Petras Vaitiekūnas

žeistas.

Nuo 1996 m. O. Gliadelovas susitelkė ties ilgalaikiais dokumentinės fo-

tografijos projektais. Fotomenininkas yra surengęs daugiau kaip trisdešimt parodų.

ELTA

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Turizmo parodoje sužibo „Spindulėlis“

IRENA NAKIENĖ-VALYS

Sausio 23–25 d., New Yorke, Jacob K. Javits parodų centre, vyko tarptautinė turizmo paroda „The New York Times Travel Show – 2015“, kurioje dalyvavo per 150 šalių.

Parodoje trečius metus iš eilės dalyvavo ir Lietuva. Šalies stende buvo pristatomos Lietuvos turizmo galimybės. Specialų stendą pristatė Lietuvos Turizmo departamentas kartu su Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija bei Lietuvos generaliniu konsulatu New Yorke. Kasmet Lietuvą aplanko net 2 mln. svečių. JAV dienraštis „The New York Times“ Lietuvą „dėl neatrasto alaus kelio prie Baltijos“ yra įtraukęs 24-uoju numeriu į vertų aplankyti vietų sąrašą.

Ketina sukurti sukurti Lietuvos mylėtojų bendruomenę pasaulyje

„Draugas“ jau nemažai rašė įspūdžių apie šią parodą, bet šį kartą norisi paminėti jau trečią kartą šioje parodoje lietuvišką kultūrą „Europos“ scenoje atstovavusius New Jersey lietuvių saviveiklines gupes. Šiais metais parodos metu Europos scenoje pasirodė Birutės Mockienės vadovaujamas vaikų choras „Varpelis“ iš Elizabeth, New Jersey, Violetos Kundrotienės vaikų folkloro grupė „Spindulėlis“, o „Global“ scenoje šoko tautinių šokių kolektyvas „Viesulas“ iš New Jersey, vadovaujamas Livitos Skučaitės ir Onytės Žukauskienės. Buvo malonu matyti besibūriuojančius prie Lietuvos stendo lankytojus. Šio renginio metu jie buvo vaišinami lietuviška duona, sūriu ir šakočiu, jiems buvo dovanojami lietuviški suvenyrai.

„Spindulėlis“ pasirodyme naudojo lietuviškus instrumentus. Vilmanto Latvio nuotr.

Vinco Kudirkos lituanistinės mokyklos vaikų choras „Varpelis“ Lietuvą garsino „Europos“ scenoje.

Autorės asmeninio archyvo nuotr.

„Global“ scenoje šoko New Jersey tautinių šokių grupė „Viesulas“, vadovaujamas Livitos Skučaitės ir Onytės Žukauskienės. Veros Udra nuotr.

Didinti Lietuvos žinomumą pasaulyje Valstybinio turizmo departamento direktorė Jurgita Kazlauskienė ketina per užsienio lietuvius, o į turizmo projektų plėtrą norėtų įtraukti verslininkus. Siekiama, kad visiems turistams Lietuva taptų svetinga vieta, į kurią jie norėtų atvykti. Į Lietuvos turizmo objektų ir produktų viešinimą norima įtraukti ir užsienio lietuvius. „Labai daug lietuvių yra išvykę, kurie be galo myli savo kraštą. Aktyvinant ryšius ir bendradarbiavimą su lietuvių diaspora užsienyje, išnaudojant šiuo klausimu ambasadas, galima daugiau duoti informacijos apie Lietuvą. Turizmo departamentas Lietuvoje turi tikslą – sukurti Lietuvos mylėtojų bendruomenę pasaulyje, kurios kiekvienas narys būtų tarsi savo šalies ambasadorius. Juk patirtis byloja, kad iš lūpų į lūpas perduodama informacija stipresnė, nes susijusi su jausmais. Galime įrodyti, kad Lietuva – puiki ilgųjų atostogų šalis!“, – sakė turizmo departamento direktorė.

O ką parsivežti iš kelionės, kad gerų įspūdžių nepamirštumei dar ilgai? Šiomet keliautojų tinklalapis „Travel Supermarket“ gintarą iš Lietuvos įtraukė į pasaulio neįprastiausių ir originaliausių suvenyrų dešimtuką!

Skiepija vaikams lietuviybę

Norėčiau plačiau pristatyti jaunus lietuviukus iš New Jersey – Violetos Kundrotienės muzikos studijos lietuvišką instrumentinę-vokalinę grupę „Spindulėlis“.

Violeta Kundrotienė, pianistė – pedagogė, muzikos mokytoja, Lietuvoje dirbo administracinį ir

pedagoginį darbą Panevėžio konservatorijoje. Prieš septynerius metus atvykusi į New Jersey valstiją ji įkūrė savo muzikos studiją, kurioje pagrindas yra fortepijono klasė, o prie jos susikūrė ir grupė „Spindulėlis“. Šios lietuviškos grupės subūrimo tikslas – skiepyti vaikams lietuviybę, susipažinti su lietuviška muzika ir kompozitoriais, mokytis lietuvių kalbos dainuojant dainas, ugdyti sceninę kultūrą. „Spinduliukų“ šūkis – groti lietuvišką muziką, lietuviškais instrumentais iš Lietuvos. Pedagogė priduria: „ši grupė – tai mano hobis, laisvalaikis, darbas, širdis ir meilė Lietuvai, lietuvybei ir vaikams.“

Tarptautinėje kelionių parodoje New Yorke „Spindulėlis“ dalyvauja jau antrus metus iš eilės. Vaikai atliko muzikinius kūrinius

Tarptautinėje kelionių parodoje New Yorke „Spindulėlis“ dalyvavo antrus metus iš eilės. Vilmanto Latvio nuotr.

pasitelkę ypač unikalius lietuviškus instrumentus: medinius ksilofonus, skudučius, dūdeles, medinius šaukštus ir švilpynes – paukščiukus, atsivežtus iš Lietuvos. Jie visus susirinkusius žavėjo melodingais balsais.

„Grožis, meilė, ramybė ir darna – tai muzika“, pabrėžia grupės „širdis“, nenuilstanti ir kūrybinių idėjų kupina muzikos vadovė Violeta Kundrotienė. Tik jos begalinio atsidavimo menui dėka suburta tokia šauni vaikų muzikos grupelė.

Vaikai aktyviai dalyvauja renginiuose

„Spindulėlis“ susikūrė 2012 m. iš meilės muzikai. Šis pedagogės nenuilstantis triūsas skatina ne tik tobulėti, siekti, lavinti talentą menui ir muzikai, bet taip pat puoselėti meilę tėvų gimtinei. 2013 m. vaikučių ratelis išaugo iki trylikos „spinduliukų“. Repertuaras plečiasi, ir, anot vadovės Violetos, „spinduliukai“ darosi „karštesni“, muzika skamba darniau.

„Spindulėlis“ daug kur kviečiamas ir jau dalyvavo daugelyje lietuviškų koncertų bei švenčių. Vaikai ne kartą muzikavo Vasario 16-osios, Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimuose, Joninių šventėse, Baltų šventėje, labdaringame projekte „Vaikų svajonės“, kasmetinėje mugėje „Blynų šventė“, žymaus lietuvių dainininko Nojaus koncerte, vaikų knygelių iliustracijos parodoje, Pasaulio lietuvių vienybės renginiuose, kurie vyko įvairiose JAV Rytų pakrantės vietovėse: Philadelphijoje, Centriniam New Jersey, Elizabeth ir New Yorke.

Šiomet „Spindulėlis“ vyksta į Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventę Čikagoje. Net dainų šventės simbolis – paukščiukas, vardu Melodija, jau spėjo aplankyti jaunuosius dainorėlius. Naujų muzikinių idėjų iniciatorė mokytoja Violeta Kundrotienė taip pat surengė talentų festivalį „Jauna širdis mene“, kuriame dalyvavo nemažas būrys muzikos studijos pianistų, svečių iš kaimyninės Philadelphijos, dainorėliai, šokėjėliai. Mokytojos žodžiais tariant: „jaunų talentų pasirodymai virpino žiūrovų širdis! Šokiai, poezija, dainos ir nuostabiai sugroti kūriniai – tai geras užtaisas, kurio sukurta teigiama emocija išliks ilgam kiekvieno širdyje.“ Juk čia vaikai taip pat turi galimybę puoselėti ir ugdyti lietuviybę, šiltus jausmus Lietuvos papročiams, tradicijoms.

Manau, kad vaikų atlikta muzika ras kelią į mūsų, klausytojų, širdis ir nesuklysite po pasirodymo ištare mokytojos žodžius: „smagi muzika grojo, lietuviškos dainos skambėjo, drugeliai plazdėjo, vaikų juokas aidėjo, žemė nuo šokių drebėjo!“

Vadovė, tėveliai ir vaikučiai taria: „ačiū visiems už palaikymą, dėkojame, kad plojate mums koncertuose ir mylite mus!“

Irena Nakienė-Valys – JAV LB Rytinės Connecticuto apylinkės pirmininkė, JAV LB XX Tarbos narė, PLB Seimo narė.

Nantucket vaikai varė šaltą žiemą iš kiemo

Nantucket salos lietuvių bendruomenė linksmai šventė Užgavėnes.

Marijos Miškinienės nuotraukos

DONATA VITA

Užgavėnės – žiemos pabaigos šventė. Vasario 7 d. ši šventė Nantucket salos, Massachusetts valstijos, lietuvių bendruomenės vaikučius ir lituanistinės mokyklos „Banginukas“ mokinius pasitiko juoku, linksmybėmis, dainomis ir įvairiais žaidimais.

Vaikučiai noriai dalyvavo visuose šventės užsiėmimuose ir žaidė tradicinius žaidimus: „Tupi tupi kelmas vidury ratelio“, „Šiaudiniai batai, šakaliniai padai“ bei „Jurgeli, meistreliai“. Daugiausiai šurmulio ir juoko sukėlė Lašinio ir Kanapinio komandų virvės traukimas.

Neapsieita ir be kitų pagrindinių Užgavėnių elementų. Mažų ir didelių laukė gausios vaisės, kaimynų lankymas, persirengėlių eisenos ir Morės deginimas ant laužo.

Visą šventę lydėjo gera nuotaika ir šurmulys. Lengvas šaltukas ir purus sniegas neišbaidė šventės dalyvių, o kaip tik traukė linksmintis prie laužo visus norinčius!

Ačiū salos bendruomenei ir renginių padėjusioms suorganizuoti Ingai Puodžiukynienei, Laurai Palamaitai, Silvijai Purlytei ir Marijai Yanka.

Vaikai noriai dalyvavo šventės užsiėmimuose.

Šventėje netrūko persirengėlių

Vaikai tradiciškai degino Morę ant laužo

Vasario 19-oji Argentinoje

Vasario 16 dieną Berisso miesto (Argentina) lietuvių bendruomenė kartu su lietuviška radijo valandėle „Ecos de Lituania“ šventė Lietuvos Nepriklausomybės dieną – paminėjo Vasario 16-ąją. Iškilmės vyko prie lietuviško paminklo „Rūpintojėlis“ pačiame Berisso miesto centre. Šventėje dalyvavo lietuvių draugijos „Nemunas“ atstovai, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės val-

dybos Pietų Amerikos atstovas ir radijo valandėlės „Ecos de Lituania“ vedėjas Juan Ignacio Fourment Kalvelis, Lietuvių draugijos „Mindaugas“ valdybos pirmininkė Vanina Palucas ir bendruomenės nariai.

LR Nepriklausomybės 97-ųjų metinių šventę pradėjome Argentinos ir Lietuvos himnais. Po to Catalina Melnesiuk Gabriūnas (Gabriūnaitė) perskaitė LR presiden-

tės Dalios Grybauskaitės sveikinimą. Apie šią istorinę datą Lietuvai kalbą sakė jaunimo atstovės Evelin Melnesiuk Gabriūnas (Gabriūnaitė). Šventę tęsėsi Lietuvių draugijos „Nemunas“ patalpose, kur buvo padengtas švediškas stalas, visi kartu dainavome „Ilgiausių metų!“

Lietuvių savišalpos ir kultūros draugijos „Nemunas“ info ir nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Girdėta pro palapinių plyšius...

2015 m. sausio 2–10 d. Australijos rajono stovykla „Neringa“ 2.1.15–10.1.15
Castle Mountain Outdoor Adventure Camp, Wisemans Ferry, NSW

Vadovai (iš kairės): A. Jurkšaitis, E. Rupšytė, L. Kains, D. Wilson, E. Rupšytė

Paukštyčių pastovyklėje: Aš esu paukštytė, man aštuoneri metai. Stovykloje dėviu raudoną kaklaraištį ir mano skiltis yra „Kukabūros“! Šios vasaros stovykla Sydnejuje yra rajoninė stovykla. Tai reiškia, kad skautai atvažiavo ne tik iš Sydnejaus, bet ir iš visos Australijos. Aš dabar turiu draugių, kurios gyvena Melbourne! Mūsų skiltyje yra devynios „Kukabūros“. Mūsų šūkis, kurį šūkaujame rikiuotėje vėliavos aikštėje, labai garsiai, kad visi girdėtų – „Kukabūros!!!!!!“ Kaip juokinga, kad tikrosios kukabūros medžiuose mums kvatodamos atsako! Ha ha ha!

Prie štabo stalo: Aš esu stovyklos viršininkė Emilija Rupšytė... „Ei, broliai! Kur šių palapinių strypai?“... Kaip sakiau, esu... atsiprašau vieną minutę... „Ne, ne, sese, antradienį vyksta iškyla į Pilies kalną, prašau pakeisti dienotvarkę... ir reikia virtuvei pranešti.“ Tai kur sustojome? „Neringos“ Australijos ra-

Stovyklos adjutantas s. Girius Antanaitis su gyvate

Židiniečiai s. Arvyd Zduoba, s. fil. Eglė Garrick, Nijolė ir Kęstutis Stašioniai

jono stovykloje stovyklauja maždaug 80 skautų/skaučių, suvažiavusių iš Sydnejaus, Melbourne, Geelongo ir Brisbanės. Stovyklos vadiją sudaro jaunieji vyčiai ir vyresnės sesės. Stovyklos tema, Neringos vietovė, kaip Lietuvos nepaprastas paveldas, bet ir mums Australijoje pažįstama aplinka – jūra. Dabar skubu, reik išrašyti įsakymus ir pasiruošti vėliavos nuleidimui. Šiandien bus paukštytės įžodis!

Tarp medžių prie laužavietės: Vyčiai! Vyrai! Dedam laužą!

Virtuvėje: Virtuvė labai gera, joje daug vietos, krosnys veikia, yra visa, kas reikalinga. Mes, šeiminkai/ės, tik baigę ruošti ir išdalinti pietus, jau pradėdam virti vakarienę – šį vakarą – paršiukas ant iešmo. Gerai kad jis keps lauke. Šiandien ne taip blogai, rodos tik 38 C virtuvėje... vakar buvo karščiau... Girdėjote apie balandėlius? Sesė Laura pagamino 150! Tai rytojaus skanumynai! Dabar einam bulves skusti.

Pastogėje: Mes, skautės ir skautai, šiandien išmokome dažyti medžiagas – „tie dye“. Sesė Rasa Maura-

gienė mus mokė apie įvairias medžiagas ir dažus. Kai nudažyti marškinėliai išdžius, mes juos nešiosime – mūsų vaivorykštės uniforma! Ačiū, sese Rasa!

Salėje: Aš – užsiėmimų vadovė Giorgia Gakaitė. Šiandien labai užimta diena: brolis Mindaugas Mauragis ves orientacijos užsiėmimus, tada turime svečią, kuris atsivežė visokių roplių ir šliužų, kad skautai galėtų labiau juos pažinti. Atsiprašau... Ką? Kiek varlių atsivežėt? Dabar vienos trūksta? Ar visos gyvatės suskaičiuotos? Gyvatės varlės ėda, ar ne? Oi, atleiskite, negaliu toliau plepėti. Be dingusios varlės paieškų reikia dar vesti kanojų plaukimo, plaustų statymo ir šaudymą iš lanko užsiėmimus.

Tamsioje virtuvėje: Kodėl tamsu? Kur dingo šviesos??? Vaje, paršiukas nebesisuka ant iešmo! Elektros nėra! Broli Jeronimai!!!

Vilkiukų barake: Aš noriu vėl joti ant brolių vyčių pečių į vėliavos nuleidimo iškilmes! Ar matėt, kaip visi į mus žiūrėjo? Mes atkeliavom

kaip karaliai! Ha ha! Kai užaugsiu ir aš noriu būti vytis! Ir stovykloje taip pat nešiosiu ant pečių vilkiukus. Ar nešiosi seses? Ha ha! Sesės! NE-EEEEEEEE!!!!!!

Aikštėje: Vyčiai! Vyrai! Statom bokštą!

Aikštėje: Klop, klop, klop, klop, klop.... (stovyklavietės prižiūrėtojų arkliukas).

Salėje: Mes, Židiniečiai (sesės Eglė Garrick, Nijolė Stašionienė ir brolis Arvyd Zduoba) sukome pasakų ratelį. Kiekvienas papasakojome apie mūsų skautavimo nuotykius. Aš, brolis Arvyd, papasakojau apie tai, kaip „senais laikais“ nebuvo modernių tualetų stovyklose, ir reikėjo gamtos reikalus atlikti miške. (Skautės pasibaisėjo...) Paaškinau, kaip pastatyti palapinę sniege ir atnešiau parodyti gausų rinkinį stovyklinių ženklelių. Aš, sesė Nijolė, pakalbėjau apie praejusias stovyklas – didžiulius laužus, kareiviškas palapines, Sydnejaus Ingelburno stovyklavietę ir kaip reikėdavo atsinešti vandenį plovimui ir virimui iš Georges upės! Aš, sesė Eglė, paaškinau apie trečią, mažiau žinomą Australijoje skautų šaką – akademikus skautus. Aš nešiojau akademikus skautės uniformą ir ženklus, kad skautai galėtų juos dabar atpažinti.

Apšviestoje virtuvėje: Pagaliau! Generatorius veikia, šviesos dega. O svarbiausiai – paršiukas kepa!

Prie ežero: Mes, skautų skiltis, sprendžiame užduotis skautoramoje. Uždavinys: „Esi ūkininkas, grįžęs iš turgaus nupirkęs vilką, ožką ir kopūstą. Turiu mažytę valtį, kurioje telpa tik po vieną pirkinį. Kaip perplukdyti visus per upę?“ (Ožką suėstų kopūstą, vilkas papjautų ožką...) Kaip išspręsti?

Prie laužo: „Laužas dega, aiškiai šviečia, kyla kibirkštys aukštai.... rai rai rai rita rai rai rai rita....“ Skaucių pasirodymas! Skautė iš Neringos pasikeičia vietomis su skaute iš Bondi. Bondi skautei gyvenant Neringoje tik svarbu mobilusis telefonas ir savosios nuotraukos „selfies“, o Neringos skautei gyvenant Bondi tik svarbu kiek galima nuo saulės apsidengti, apsilaisyti saulės kremas... (Ar vilkiukai jau snaudžia?) Vilkiukų pasirodymas! Tada – Ponas Pletkas! Stovyklinių meilės kančių patarėjas. Plojimai, šūkiai, dainavimas, žioviliai. „Ateina naktis. Saulė jau nuslinko...“

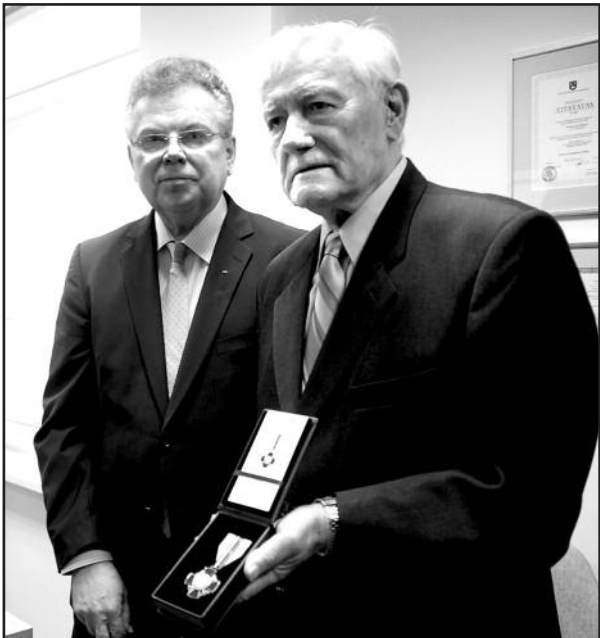
Skautų pastovyklėje tamsoje: Aš – Girus Antanaitis. Shhhh! Rodos, ką tik visi nusiramino. Mano paskutinis darbas kas vakarą – stovyklos adjutantas... švilpukas... „TYLA!“ Na, gal dar ne paskutinis. Reik dar susitarti su seserijos, brolijos ir sargybos vadovais (Nerija Rupšytė, Lukas Kains ir Andrius Jurkšaitis) dėl rytojaus eigos. Labanakt!

Tylioje stovykloje: Vyčiai! Vyrai! Tyliai! Sargyba!

Sesė Dovilė

Nuotraukų autoriai: A. Tigani, K. Rupšienė, N. Rupšytė, A. Zduoba, E. Garrick

V. Adamkus – Pasaulio lietuvių sporto ambasadorius

A. Poviliūnas ir V. Adamkus S. Javaitytės nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Prezidentą sveikinimo kalbomis pagerbė ne tik atlydėjusieji į iškilmes, bet ir LTOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė, Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Edis Urbanavičius, Lietuvos olimpinės akademijos viceprezidentas prof. habil. dr. Algirdas Raslanas.

Didžiulis Prezidento V. Adamkaus indėlis

PLSA prezidentas doc. dr. A. Poviliūnas susirinkusiesiems priminė, kad pirmos Pasaulio lietuvių sporto žaidynės buvo surengtos 1978 m. Toronte (Kanada). Po penkerių metų Prezidentas V. Adamkus, eidamas Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos vadovo pareigas, daug prisidėjo, organizuojant antrąsias Pasaulio lietuvių sporto žaidynes.

Doc. dr. A. Poviliūnas atkreipė dėmesį, kad 1988 metais, atkūrus Lietuvos tautinį olimpinį komitetą, norėta sparčiai išilieti į pasaulio lietuvių būrį. Tam didžiulės įtakos turėjo Prezidento V. Adamkaus asmeninis indėlis.

„Jis pasistengė, kad Lietuvos lietuviai būtų pakviesti į Pasaulio lietuvių sporto žaidynes. Jei ne Prezidento V. Adamkaus skambutis Pasaulio lietuvių ir Australijos lietuvių bendruomenių vadovybėms, kažin ar būtume galėję ten dalyvauti“, – teigė doc. dr. A. Poviliūnas, čia pat pažymėjęs, kad į Adelaidę (Australija) vykusio delegacija nebuvo didelė, tačiau jau turėjo patvirtintą tautišką giesmę, trispalvę.

„Paskui susitikome 1991 m. Lietuvoje – neišlaukėme 5 m.“, – sakė doc. dr. A. Poviliūnas, menantis, kad Lietuvai tai buvusi „nepaprastai didelė“ šventė.

Skaudino požiūris į Lietuvos lietuvių

Prezidentas V. Adamkus, atsiimdamas apdovanojimą tikino esantis „dėkingas ir sujaudintas“. Dalindamasis išpūdžiais apie Pasaulio lietuvių sporto žaidynes, prisiminė, kaip organizatoriams pa-

Prezidentas V. Adamkus (d.) su Kauno sporto muziejaus direktoriumi P. Majausku. S. Javaitytės nuotr.

siūles į trečiąsias žaidynes pakviesti ir Lietuvos sportininkus.

„Be galo džiaugėmės, kai Australijos lietuviai pasikvietė Lietuvos komandą. Tai buvo lūžis, ne tik sportiniu, bet ir politiniu požiūriu. Nes, reikia pripažinti, didelė dalis išeivijos tuo metu buvo labai abejinga, Lietuvos lietuvių požiūriu. Buvo net pasakymų, kad visi likę Lietuvoje – komunistai. Sakyčiau, tiesiog sprogdino iš vidaus tuos, kurie tuo netikėjo“, – emociškai kalbėjo Prezidentas V. Adamkus.

Jis džiaugėsi, kad reikšmingą žingsnį keičiant šį požiūrį – padarė sportininkai.

„Didžiuojuosi, kad save irgi galiu laikyti sportininku, nes tuo metu daug sportavau (primintina, kad Prezidentas V. Adamkus 1948 m. Europos pavergtųjų tautų olimpiadoje Niurnberge, lengvosios atletikos varžybose, pelnė du aukso ir du sidabro medalius – aut. past.). Šiandien džiaugiuosi matydamas, kad padarytas svarbus žingsnis, siekiant apjungti pasaulio lietuvių organizacijoje. Manau, per sportą galime išlaikyti lietuvišką visuomenę, ugdyti visuomeniškumą, patriotiškumą“, – įsitikinęs Prezidentas.

Vienijantis tautiečius

Kūno kultūros ir sporto departamento gen. direktorius Edis Urbanavičius savo kalboje pažymėjo, kad Prezidentas yra „tikrai iškili, ne tik sporto pasaulio asmenybė“. Jis išskyrė Prezidento V. Adamkaus gebėjimą vienyti tautą nesvarbu, kur būtum, bei pateikė jį pavyzdžiu, iš kurio dera mokytis kaip, sunkiausiu keliu nueiti iki aukščiausių pasiekimų, pasiekti didžiausių tikslų.

LEU rektorius akademikas prof. habil. dr. A. Gaižutis džiaugėsi juntantis Prezidento rūpestį universitetu, nuolat iš jo besisemiantis žinių kaip išsaugoti jaunąją kartą sveiką, protingą, atsakingą, gyvybingą, jaučiančią žmogiškojo orumo svarbą. „Juk visa tai neateina savaime“, – pabrėžė rektorius.

Po iškilnių, nuvykus į Lietuvos olimpinės akademijos patalpas, esančias LEU, Prezidentas V. Adamkus buvo pradžiugintas Lietuvos olimpinės akademijos medaliu, kurį nuo Lietuvos olimpinės akademijos (LOA) įteikė PLSA prezidentas ir LOA prezidentas doc. dr. A. Poviliūnas.

Skirmantė Javaitytė – Lietuvos žurnalistų draugijos Kauno skyriaus pirmininkė

Iš k.: Prezidentas V. Adamkus, LEU rektorius, prof. habil. dr. A. Gaižutis, PLSA prezidentas doc. dr. A. Poviliūnas, PLSA pirmasis viceprezidentas V. Aleksa, LOA viceprezidentas prof. habil. dr. A. Raslanas. V. Vėberio nuotr.

Pagerbta buvusi Seattle LB pirmininkė Ina Bertulytė-Bray

Seattle Lietuvių Bendruomenei minint Vasario 16-ąją ypatingo dėmesio sulaukė buvusi apylinkės pirmininkė Ina Bertulytė-Bray. Jai padėkota už ilgą darbą ir įteikta graži krištolinė lentelė su įrašu: Įteikta Inai Bertulytei-Bray už daugelį metų nepaprasto pasišventimo ir atsidavimo Seattle Amerikos lietuvių bendruomenės idealams.

Inos Bertulytės-Bray vadovavimas bendruomenei prasidėjo 1972–1973 metais. Po kelerių metų, kaip prisimena ji pati, iš Los Angeles atvykusi JAV LB atstovė įtikino prisijungti prie JAV Lietuvių Bendruomenės. Ji buvo išrinkta pirmininke ir, su dvejų metų pertrauka, pirmininkavo iki pat 1991 m. kovo mėn.

Dabartinis Seattle apylinkės pirmininkas Rimas Mikšys pagerbimo iškilmėse priminė, kad tada bendruomenė buvo mažesnė, ir viskas, kas įvykdavo joje, vienaip ar kitaip perėjo pro tuometinės pirmininkės rankas. „Ji dirbo Lietuvos išlaisvinimui smarkiai ir be sustojimo, – sakė Rimas Mikšys. – Tam tikslui ji panaudojo savo plačius ryšius žiniasklaidoje ir socialinėje, akademinėje, politinėje bei kultūrinėje srityse. Kartais ji rengdavo susitikimus arba suruošdavo šventes ir kultūrinius renginius, kartais ji stengėsi įtaigoti mūsų Kongreso narius, senatorius ar merus, savo veiklą derindama su kitų pavergtų tautų atstovais. Kartais ji asmeniškai padėdavo šeimoms. Tačiau jos galvosena visuomet rėmėsi plačia vizija.“

Pirmininkas priminė, kad 1980 m. Ina Bray organizavo pirmąją lietuvišką pikniką, o 1983-aisiais suruošė pirmąsias Kūčias. Ji buvo dvikalbio aplinkraščio „Tulpė Times“ pradininkė (įkurtas 1981

m.). 1987 m. Ina Bray suorganizavo labai didingą ir simbolišką renginį – Krikščionybės Lietuvoje 600 metų sukakties minėjimą – tuomet šv. Mišias St. James katedroje koncelebravo arkivyskupas Hunthausen ir tėvas Antanas Saulaitis, SJ.

Rimas Mikšys prisiminė ir 1990 m. Seattle vykusias „Goodwill Games“ žaidynes, kuriose dalyvavo sportininkai iš JAV ir Sovietų Sąjungos. Tuometinė pirmininkė norėjo, kad lietuviai galėtų dalyvauti po savo vėliava. Nors jai nepavyko to pasiekti, jos pastangos sukėlė didelį spaudos susidomėjimą ir taip buvo garsinamas Lietuvos vardas. „Inos Bertulytės-Bray vadovavimo dėka, –

Rimas Mikšys įteikia žymenį Inai Bertulytei-Bray. Danielle DeBray nuotr.

sakė Rimas Mikšys, – Seattle Lietuvių Bendruomenė tapo šilta, draugiška, atvira ir į ateitį žvelgianti organizacija. Amerikoje ji pripažinta pavyzdžiu, kiek JAV Lietuvių Bendruomenė gali pasiekti. Ina Bertulytė-Bray turėjo tokią įtaką savo bendruomenės gyvenimui, kokios niekam kitam nepavyko turėti. Tikrai atėjo laikas mums viešai jai padėkoti už visus jos pasiekimus.“

„Draugo“ info

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Paminklai J. Basanavičiui ir A. Smetonai

Vilnius (ELTA) – Iki 2018-ųjų, kuomet bus minimas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis, turi iškilti paminklai vienam svarbiausių nepriklausomybės siekėjų Jonui Basanavičiui ir pirmajam Prezidentui Antanui Smetonai, įsitikinusi Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

„Deja, tenka apgailestauti ir priiimti atsakomybę, kad per 25 metus atkurtos Nepriklausomos Lietuvos padangėje neatsirado vietos savo didvyrų paminklams pastatyti. Prezidentės nuomonė yra absoliučiai vienareikš-

miška: (...) mūsų garbės reikalas iki 2018 m., kai bus minimas Valstybės atkūrimo šimtmetis, pastatyti paminklus Jonui Basanavičiui ir pirmajam Prezidentui Antanui Smetonai“, – „Žinių radijui“ sakė D. Grybauskaitės vyriausioji patarėja vidaus politikos klausimais Virginija Būdienė.

Be šių dviejų asmenybių įamžinimo, anot V. Būdienės, Lietuvai likę ir daugiau darbų: nepastatyta didvyrų aikštė, ant Tauro kalno Vilniuje nėra ir Tautos namų, nesutvarkyta Lukiškių aikštė.

Žaliojo tilto skulptūras būtina restauruoti

Vilnius (ELTA) – Aptriušusios Žaliojo tilto skulptūros turėtų būti nukeltos restauravimui, nes kelia pavojų praeiviams, mano Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Tačiau ar suremontuotos skulptūros grįš į savo vietą, priklausys nuo jų teisinio statuso, šalies vadovės vardu sako jos vyriausioji patarėja vidaus politikos klausimais Virginija Būdienė.

„Viena yra akivaizdu – jei eitume per Žaliojį tiltą, tai pamatytume, kad Žaliojo tilto 'žalieji žmogeliukai' serga, jie yra surūdiję, apmusiję, suskilę. Iš tikrųjų jie net ir kelia pavojų praeiviams, pravažiuojantiems žmonėms, o kas kelia pavojų žmonėms, tas kelia pavojų ir valstybei. Reikia tuos žmogeliukus 'gydyti', – antradienį interviu „Žinių radijui“ sakė Prezidentės patarėja V. Būdienė.

Ji priminė, kad pernai Vilniaus miesto savivaldybė gavo leidimą res-

tauruoti skulptūras jas nukeliant. Prašoma patikslinti, ar skulptūros į sostinės centrą turėtų negrįžti, Prezidentūros atstovė sakė, kad šalies vadovė yra „už tai, kad skulptūros nekeltų pavojaus žmonėms“.

Nekilnojamojo turto paveldo vertinimo taryba (NTPVT) vasario 10 d. nusprendė nepanaikinti teisinės apsaugos Žaliajam tiltui ir ant jo esančioms keturioms skulptūrų grupėms, kurios čia buvo pastatytos 1952 metais. Taip Vilniaus valdžiai atimta galimybė skulptūras nuo tilto nuimti ir jų negrąžinti. Po tokio NTPVT sprendimo kitą dieną atsistatydino jos pirmininkas Romas Pakalnis.

Kultūros ministras Šarūnas Birutis pernai pasirašė įsaką, kuriuo įpareigojo iš valstybės saugotinų objektų sąrašo išbraukti visus objektus su sovietine ar nacistine simbolika.

Dešiniavairiai automobiliai turės atitikti reikalavimus

Vilnius (Susisiekimo ministerijos info) – Įgyvendinant Europos Sąjungos Teisingumo teismo sprendimą, pateiktos Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo patikslintos pataisos, kuriomis numatoma leisti Lietuvoje registruoti dešiniavaires transporto priemones.

Siūloma įteisinti, kad Lietuvoje registruojami dešiniavairiai automobiliai turėtų periskopinius priekinio

vaizdo veidrodžius, kamerą su monitoriumi priekiniam matomumui užtikrinti, pritaikytus šviesos prietaisus, kad nebūtų akinami priešpriešiais važiuojantys vairuotojai, ir šoninio galinio vaizdo veidrodžius.

Bent vienos keleivius vežančių transporto priemonių durys turės būti dešinėje pusėje, kad keleiviai nebūtų laipinami į važiuojamosios dalies pusę.

Jau žinoma, kam atiteko Patriotų premijos

Vilnius (alkas.lt) – Jau penktus metus iš eilės Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos leidėjų asociacija renka pilietiškiausias bei patriotiškiausias metų knygas ir rengia Patriotų premijų teikimą konkurso nugalėtojams.

27 konkurse dalyvavusias knygas vertino ir tris Patriotų premijas šiais metais paskyrė konkurso vertinimo komisija. Jos paskirtos:

Justinui Sajauskui už žaižaruojančias partizanų

epo istorijas knygoje „Neužmirštami Suvalkijos vardai“, kurią išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla;

Daliai Stakytei-Anysienei, Laimai Petrauskaitei VanderStoep ir Daliai Cidzikaitei už nelengvą istorinę atmintį be interpretacijų kny-

goje „Manėm, kad greit grįšim. 18 pasakojimų apie pasitraukimą į Vakarų 1940–1944“, kurią išleido leidykla „Aukso žuvis“;

Miglei Anušauskaitei ir Gerdai Jord už drąsų ir netikėtą žvilgsnį į Lietuvą įkvepiančią istoriją knygoje „10 litų“, kurią išleido leidykla „Aukso žuvis“.

Patriotų premijų laureatai bus apdovanoti Vilniaus knygų mugėje vasario 20 d.

Pasaulio viršūnių susitikimas dėl saugumo

Washingtonas (ELTA) – JAV prasižėję trijų dienų susitikimas skirtas kovai su ekstremizmu.

Po išpuolių Danijoje, Prancūzijoje bei Australijoje daugelio šalių atstovai susitiko JAV. Viceprezidentas Joe Biden tikino, kad svarbiausia bendradarbiauti su imigrantais. Juos dažnai atstumia visuomenė, todėl jie prisideda prie teroristinių grupuočių.

„Visuomenė turi suteikti alternatyvų pasirinkimą imigrantams“, – kalbėjo jis. Viceprezidentas buvo įsitikinęs, kad bendruomenės turi priimti imigrantus ir tokiu būdu nugalėti teroristų kelią baime, neapykantą ir panieką.

Baltieji rūmai tiki, kad Europa labiau kenčia nuo teroristinių išpuolių, nes imigrantai čia daug prasciau in-

tegruojami į visuomenę. Salia integracijos JAV siūlo imtis ir skubesnių veiksmų, užkirsiančių kelią teroristiniams išpuoliams bei naujų kovotojų verbavimui.

Trečiadienį Prezidentas Barack Obama kreipėsi į konferencijos dalyvius Baltuosiuose rūmuose. Ketvirtadienį jo kalbos paklausti susirinko atstovai iš beveik 60 šalių, tarp jų Jordania, Egiptas, JAE, Kuveitas ir Prancūzija.

Susitikime Joe Biden minėjo išpuolius Bostone, Los Angeles ir Minneapolyje, aptarė ten su ekstremizmu pritaikytus kovos būdus. Jo manymu, svarbiausia – bendradarbiauti, suvienyti įvairius visuomenės narius, ypač svarbu integruoti musulmonų bendruomenę.

Žlugo Graikijos ir ES ministrų derybos

Briuselis (1 psl.lt) – Vasario 16 d. vykusios derybos tarp Graikijos ir Europos finansų ministrų greitai žlugo, nes Graikija atmetė Europos Sąjungos (ES) pasiūlymą dėl tolimesnio Graikijos skolų plano ir pavadino jį „absurdišku“ ir „nepriimtinu“.

Graikijos finansų ministras Yanis Varoufakis teigė, kad jis buvo pasirengęs susitarti. Eurogrupės vadovas Je-

roen Dijsselbloem sakė, kad Graikija dar turi laiko sutikti dėl finansinės paramos pratęsimo. Dabartinis finansinės pagalbos terminas baigiasi vasario 28 dieną, bet kad naujas susitarimas būtų pasiektas, turėtų būti patvirtintas ir nacionalinių vyriausybių, todėl dabar pats laikas pasiekti kompromisą. Graikijos skola siekia 240 mln. eurų.

V. Putinas nesvetingai pasitiktas Vengrijoje

Budapešte protestuoja prieš V. Putino vizitą Vengrijoje.

ELTA nuotr.

Budapeštas (ELTA) – Daugiau kaip 4 tūkstančiai žmonių vasario 16 d. vakarą Budapešte dalyvavo demonstracijoje prieš Rusijos prezidento Vladimiro Putino vizitą Vengrijoje. Jie skandavo „Putinui ne! Europai taip!“

V. Putinas Budapešte susitinka su Vengrijos prezidentu Viktoru Orban. Pagrindinė jų pokalbių tema bus energetikos klausimai. Tai bus pirmasis V. Putino vizitas į užsienį nuo paliaubų Rytų Ukrainoje įsigaliojimo. Vadovaujant V. Orban, Vengrija pastaruoju metu glaudžiau prisišliejo prie Rusijos.

VERSLO NAUJIENOS

Euro įvedimas kainų nesukėlė

Naujausi šių metų sausio mėnesio infliacijos duomenys rodo, kad euro įvedimas didelių pokyčių kainų srityje nesukėlė ir daugiau įtakos galėjo turėti tik kai kurių paslaugų kainų kilimui. Paslaugų kainos greičiausiai didės ir ateityje, tačiau palankios žaliavų kainų tendencijos, ypač pirmoje šių metų pusėje, lems žemą bendrą infliacijos lygį.

anglija.lt nuotr.

giau neapibrėžtumo dėl prastėjančios Rusijos ekonominės padėties nuspręs papildomas lėšas verčiau atidėti juodai dienai nei išleisti vartojimui”, – teigia „Swedbank” vyresnioji ekonomistė Vaiva Šečkutė.

Pirmąjį mėnesį po euro įvedimo prekių ir paslaugų kainos Lietuvoje buvo net 1,5 proc. mažesnės nei prieš metus. Mažėjant pasaulinėms maisto ir naftos kainoms, prekių kainos Lietuvoje mažėjo jau devintą mėnesį iš eilės. Tuo tarpu paslaugų kainų augimas pastaruoju metu paspartėjo ir šių metų sausį siekė 2,6 procento.

Remiantis Estijos centrinio banko skaičiavimais, kuris vertino euro įtaką infliacijai Estijoje, euro įvedimas kainas šioje šalyje galėjo padidinti iki 0,5 procentinio punkto. Europos Komisijos duomenimis, Latvijoje euro įvedimo įtaka kainoms siekė iki 0,3 procentinio punkto.

Lietuvoje taip pat galime tikėtis panašios euro įvedimo įtakos prekių ir paslaugų kainoms. Vien pažvelgus į sausio infliacijos statistiką matyti, kad euro įvedimas didelių pokyčių neįnešė. Pavyzdžiui, maisto produktai sausį buvo 0,9 proc. pigesni nei prieš metus, o iš jų pastaruoju metu sparčiau brango tik prieš metus gana žymiai pigę vaisiai ir kava, arbata bei kakava.

Tuo tarpu dėl kur kas žemesnių nei prieš metus naftos kainų toliau pigo energetinės prekės – dujos, elektra, šilumos energija bei degalai. Automobilių degalai ir tepalai sausį buvo net 20,9 proc. pigesni nei prieš metus. Dėl didelės konkurencijos tarp mobiliųjų telefonų operatorių ryšių paslaugos taip pat toliau pigo nepaisant to, kad jų kainos Lietuvoje šiuo metu yra žemiausios visoje Europos Sąjungoje.

Kita vertus, nemažai kitų paslaugų kainų augimas pastaruoju metu paspartėjo. Pavyzdžiui, būsto remonto ir priežiūros paslaugos buvo 7,6 proc. brangesnės nei prieš metus, odontologijos paslaugos pabrango 5,4 proc., nuoma – 13,9 proc., kirpyklų paslaugos – 5,4 proc., restoranų ir kavinių paslaugos – 5,5 procentais.

„Kainų apvalinimas galėjo turėti didesnės įtakos kai kurių paslaugų kainoms. Dalis jų padidėjo jau nuo vasaros, kuomet tapo privaloma kainas skelbti dviem valiutomis. Visgi šios paslaugos sudaro gana mažą vartotojų krepšelio dalį, iš viso vos 5 proc. visų suvartojamų prekių ir paslaugų. Tuo tarpu teigiamas daugelio pirmojo būtinumo prekių ir paslaugų kainų tendencijas panašu, kad pajuto ir gyventojai. Tai greičiausiai prisidėjo ir prie pasikeitusios gyventojų nuomonės apie eurą”, – pastebi V. Šečkutė.

Šių metų sausio viduryje atliktos apklausos duomenimis, jau net 63 proc. gyventojų teigė, kad euro įvedimo pasekmės Lietuvai bus teigiamos – tai net 19 procentinių punktų daugiau nei rugsėjį. Tuo tarpu manančių, kad pasekmės bus neigiamos, sumažėjo 28 procentiniais punktais – iki 20 procentų.

Pasak ekonomistės Vaivos Šečkutės, turint omenyje, kad daugiausiai gyventojai baiminosi dėl kilsiančių kainų, galima teigti, jog po euro įvedimo gyventojai pastebi, kad ši baimė buvo nepagrįsta ir tai leido jiems pakeisti savo nuomonę.

Ekonomika.lt

Euro ir kitų valiutų santykiai (2015 metų vasario 17 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,88 EUR
- 1 AUD (Australijos doleris) – 1,46 EUR
- 1 CAD (Kanados doleris) – 1,41 EUR
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 0,74 EUR
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 1,52 EUR

Supirkimo kainos smuko, bet ne parduvėse

Žemės ūkio ministrė Virginija Baltraitienė mano, kad sausį ir vasarį perdirbėjai pieno supirkimo kainas sumažino, nes sužinojo, kad ūkininkai gavo paramą iš Europos Sąjungos ir valstybės biudžeto. Trys perdirbimo įmonės vasario 14 dieną ministrei atsakė į užklausą, kodėl smarkiai mažėjant supirkimo kainoms, pieno kainos parduvėse kinta labai nežymiai, pateikė superkamo pieno kainas, bet vengė paaiškinti, kodėl jos sumažėjo.

Šią savaitę V. Baltraitienė susitiks su perdirbėjais ir aptars pieno supirkimo kainų mažėjimo priežastis.

Pieno supirkimo kainos nuo rugpjūčio smuko maždaug 30 proc.

Vasarį pieno supirkimo kainos iš esmės nekito ir šiuo metu siekia maždaug 18–19 euro centų. Kainos ėmė kristi po to, kai Rusijai rugpjūtį įvedė maisto ir žemės ūkio produktų importo embargą.

Nacionalinė mokėjimo agentūra išmokėjo 22,54 mln. eurų paramą nuo Rusijos embargo nukentėjusiems pieno gamintojams.

Žemdirbiai įtaria, jog pieno perdirbimo įmonės ir mažmeniniai prekybos tinklai Rusijos paskelbtą maisto produktų embargą naudoja kaip pretekstą

„Draugo” info

Siūlo būdą kontrabandai pažaboti

Susisiekimo ministerija Vyriausybei pateikė svarstyti Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pataisas, numatančias muitinės pareigūnams teisę naikinti techninę apžiūrą tų transporto priemonių, kurių konstrukcija yra pakeista ir pritaikyta kontrabandai gabenti.

Įstatymo projektu siekiama, kad muitinės įstaigų pareigūnai galėtų panaikinti motorinių transporto priemonių ir (ar) priekabų, kurios perdirbtos kontrabandai vežti, privalomosios techninės apžiūros dokumentų galiojimą.

Įstatymo pataisose išvardinta, kad tam tikrais atvejais transporto priemonių privalomosios techninės apžiūros dokumentų galiojimą galės panaikinti policijos, Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos ir muitinės pareigūnai. Šiuo metu galiojančiame Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme tai nėra nurodyta.

Susisiekimo ministerijos info

GM augalai Lietuvoje neauginami

Genetiškai modifikuotų organizmų kontrolės rezultatai patvirtina, kad mūsų šalyje neauginami genetiškai modifikuoti augalai. Iki šiol Europos Komisija yra leidusi tiekti rinkai 49 genetiškai modifikuotus produktus, skirtus maistui ir pašarams. Pripažinta, kad šie produktai yra saugūs ir jais leidžiama prekiauti visoje Europos Sąjungoje, taip pat ir Lietuvoje.

Šiuo metu ES lygmeniu svarstoma dėl leidimo tiekti rinkai dar 58 genetiškai modifikuotus produktus, skirtus maistui ir pašarams.

Europos Sąjungoje leidžiamas auginti tik vienas genetiškai modifikuotas augalas – kukurūzas, atsparus europiniam kukurūziniam ugniukui. Lietuvoje minėto kenkėjo kol kas nėra aptikta, todėl genetiškai modifikuotą kukurūzą auginti neaktualu.

Už leidimus Lietuvoje auginti genetiškai modifikuotus augalus atsa-kingos ministerijos garantuoja iki šiol nėra išdavusios nė vieno leidimo.

Europos Sąjungos valstybės narės pavasarį galės pačios nuspręsti, nori auginti genetiškai modifikuotus augalus ar ne.

Aplinkos ministerijos info

Dalis italų agroverslo kontroliuojama mafijos

Maždaug trečdalis Italijos žemės ūkio gali būti susiję su nelegalia veikla, įskaitant suklastoto alyvuogių aliejaus gamybos. Anot žiniasklaidos, mafija naudoja blogėjančią šalies ekonominę situaciją ir plečia savo įtaką žemės ūkio sektoriui. Manoma, kad Italijos nusikalstamų grupuočių pelnas iš veiklos, susijusios su žemės ūkiu, 2013 m. padidėjo 10 proc. ir sudarė 15,4 mlrd. eurų.

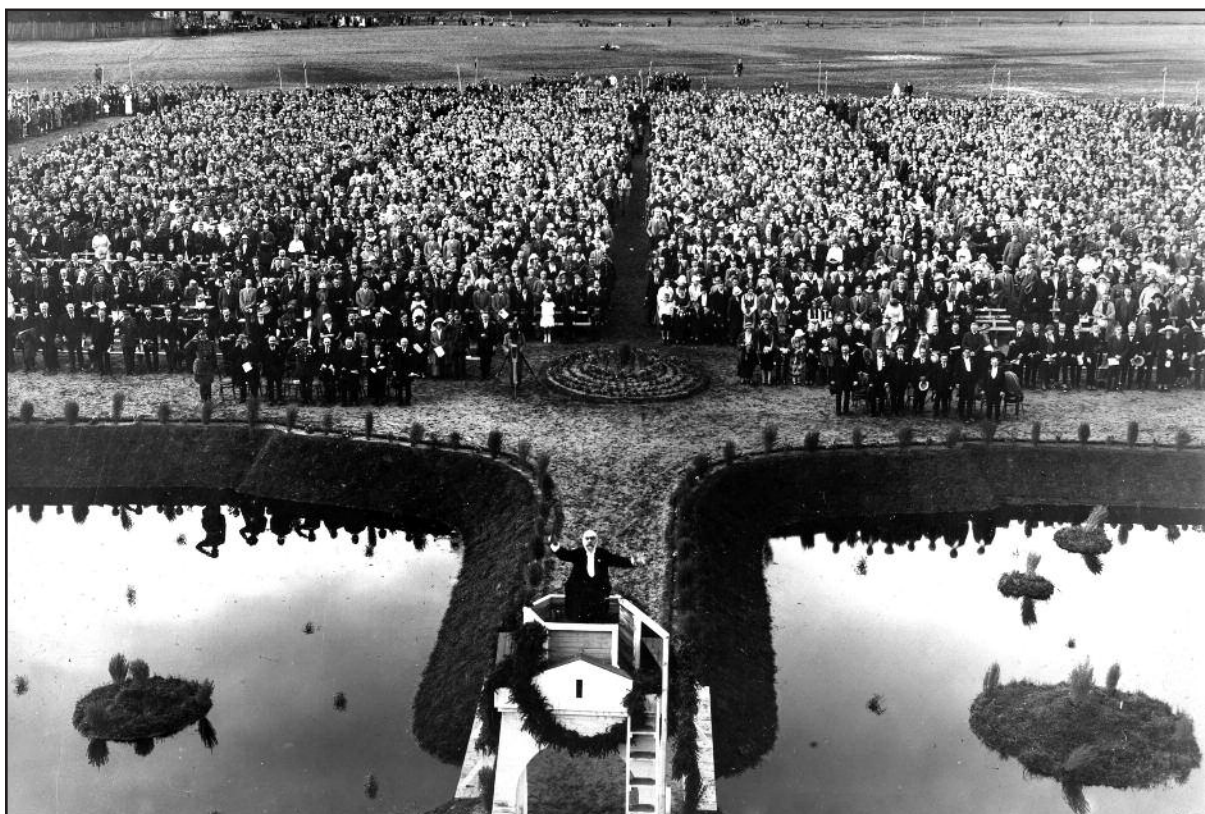
Italijos tyrimų centras paskaičiavo, kad 32 proc. žemės ūkio verslo susiję su nelegalia veikla, įskaitant suklastoto alyvuogių aliejaus, garsaus mozzarellos sūrio gamybą ir prekybą jais mažmeninės prekybos tinkluose.

Šalies Vyriausybė bando užkirsti kelią mafijai skverbtis į ekonomiką. Vyriausybės ryžtą paskatino skandalai, susiję su mafijos dalyvavimu statant Venecijos uztvanką, parodos „Expo – Food” rūmus Milane ir Romos savivaldybės veikloje.

Yra žinoma, kad maitinimo įstaigos ir restoranai, dalyvaujantys prekybos grandinėje arba susiję su (kita įmone franšize), paprastai yra mafijos įtakos zonoje, ypač Neapolyje. O skvarba į žemės ūkio verslą tapo ypač pastebima per pastaruosius metus, kai dėl sausros buvo lengviau klastoti produkciją.

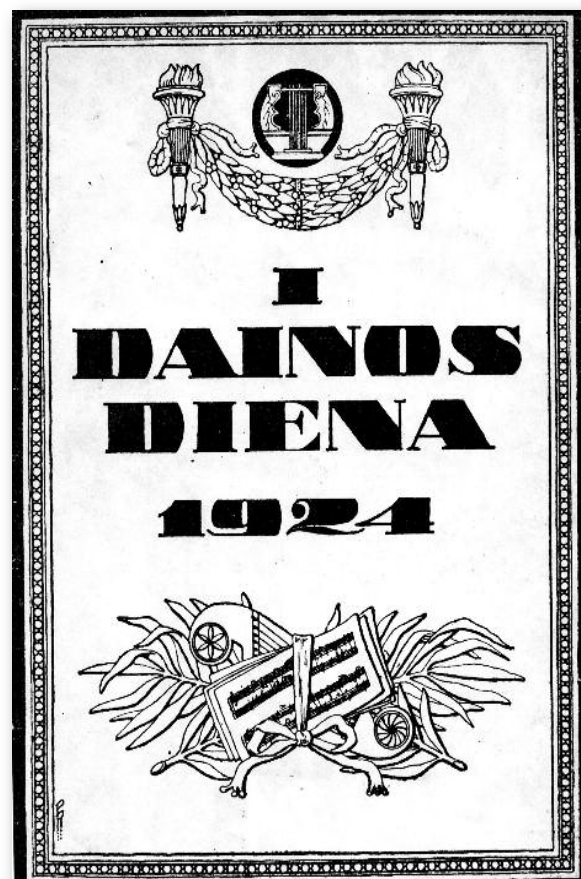
Finansų krizė ir skolinimosi sąlygų griežtinimas privertė daugelį mažų įmonių užsidaryti arba prašyti pinigų tiesiogiai iš subjektų, susijusių su organi-žuotu nusikalstamumu.

„Mūsų ūkis”

Pirmoji Lietuvos dainų diena, 1924 m. Diriguoja Juozas Naujalis

V. Gulmano nuotr.

Gyventi daina

LORETA TIMUKIENĖ

I dalis

Kol chorai repetuoja, video kūriniai montuojami, scenografija ruošiamą, o šventės rengėjai rūpinasi, kad viskas vyktų sklandžiai, pasukime dainų šventės laikrodį atgal ir prisiminkime, kada ir kaip prasidėjo ši graži lietuviškų dainų švenčių tradicija, tebesitęsianti iki šiandien.

O kad laiko ratą sukurti būtų lengviau, pasidairykime po Čikagoje, Lituistikos tyrimo ir studijų centre įsikūrusiame Juozo Žilevičiaus ir Juozo Kreivėno muzikos archyvą. Nepatikėsite – ten sukaupta tokia gausybė mūsų tautos meilę muzikai liudijančių muzikos įrašų, gaidų, koncertų programų, laiškų, instrumentų, nuotraukų, kad prireiks dar ne vienerių metų visam šiam turtui aprašyti, sukaityti, ištyrinėti. Bet šįkart vartysime tik dainų švenčių istorijos puslapius – laikraščių iškarpas, švenčių rengimo komitetų dokumentus, dalyvių sąrašus ir, be abejo, nuotraukų albumus. Gaila, į laikraščio puslapius negalima įkelti archyve saugomų švenčių muzikinių įrašų – jie geriausiai perteiktų kiekvienos dainų šventės nuotaiką, skambesį. Bet... niūniuodami kokią smagią lietuvišką dainelę (o jų juk visi mokam tikrai ne vieną), bandykime nupūsti laiko dulkes ir kartu pavartykime to meto spaudą, archyvinius dokumentus, pajuskiame jau nuskambėjusių dainų švenčių dvasią.

Be abejo, būtume neteisūs, kalbėdami apie lietuvių dainų šventes ir neprisiminę jų ištakų – mūsų protėvių meilės dainai, jų begalinio noro išsaugoti tautos tradiciją dainuoti susibūrus, nepaisant sunkių politinių, ekonominių, socialinių aplinkybių. Tiesiog... noro ir unikalaus sugebėjimo GYVENTI DAINA...

„Lietuvių daina lydėdavo ir darbe, ir poilsyje, ir kare. Lietuva – dainų kraštas. Lietuvių tauta gali didžiuotis savo tautosaka: dainomis, pasakomis, legendomis, padavimais, mįslėmis ir patarlėmis. Tai kurta tūkstančiais metų. Karta iš kartos senovėje šį lobį pagarbiai perimdavo, papildydavo ir perduodavo ainiams, 'Čiūčia liūlia, mažulėli, a, a, a, miegok, kūdikėli', 'Kai aš mylėjau kaime mergele,ėjau lankyti kas vakarėlį', 'Gul motulė ant lentelės, oi, oi, oi', 'Sugrižo žirgelis be kamanėlių, negrižo mano mylimas bernelis', 'Perkūne, Dievaiti, nemusk į žemaitį...' dar ir dabar skamba mūsų ausyse. <...> Kaimuose, mieste, visoje Lietuvoje daina buvo lyg kasdieninė duona, dvasinis maistas, be kurio lietuvis negalėjo gyventi. Laisvė ir daina žengė per Lietuvą kartu", – rašė Jonas Karka „Drauge" (1978-03-18) straipsnyje „Dainų šventė – lietuvių tautos kultūrinio lobio atskleidimas".

Nors Lietuvos žmonės mėgo dainuoti, organizuoti choras tepradėjo XIX a. pabaigoje. Nepriklausomoje Lietuvoje beveik kiekvienas valsčius, parapija, mokykla, kariuomenės daliniai, universitetai turėjo savo choras ir orkestrus. Atsirado noras šiems chorams susirinkti į vieną vietą, kartu už-

Pirmosios dainų šventės Vokietijoje vyr. dirigentas Stasys Šimkus

Ar matėm, ar girdėjom? X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventės tinklalapyje <https://dainusvente.org/lt/> tiksintis laikrodis skaičiuoja, kiek liko dienų, valandų, minučių ir sekundžių iki liepos trečiosios. Tą dieną Čikagoje į trijų dienų lietuviškos muzikos šventės susirinks daugiau nei 1,400 dainininkų, 67 chorai iš Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Lietuvos ir Anglijos. Tūkstančiai lietuvių su šeimomis atvyks į šventę, esame visi kviečiami ir laukiami – nepraleiskime progos pabendrauti su draugais, pasidžiaugti lietuviška muzika ir pabūti Čikagoje per Amerikos Nepriklausomybės šventę.

2 DAINOS DIENA. 1924. VIII. 25.

Resp. Prezidentas, xxxan. Staugaitis, xxxgen. Nagevičius.

V. Gulmanas

Nuotraukos iš LTSC Žilevičiaus-Kreivėno muzikologijos archyvo

traukti lietuvišką dainą.

„Pirmoji dainų šventė – lietuvių dainų diena suruošta 1895 m. Rambyno kalne, žinomam Mažosios Lietuvos liet. rašytojui Vydūnui diriguojant“, – rašė B. Kv. straipsnyje „Dainų šventė“ („Draugas“, 1970-08-05). „Kaip matome iš Lietuvos spaudos, Lietuvoj dainų švenčių ruošimo idėja pirmiausiai buvo kilusi iš Varšuvos konservatorijos auklėtinių lietuvių mažo būrelio 1913 metais, o 1914 metais Marijampolėje ir buvo sudarytas dainos šventės ruošimo komitetas. Tik karui užėjus darbas susitrukdė. Bet po karo 1923 metais buvo neva suruoštas liaudies dainos vakaras“, – rašė Adagio „Garse“ (1934 m. Nr. 24)

„Lietuviai savo dainų šventes pradėjo rengti tik atkūrę savo valstybę. Bet lietuviams savoji daina nelaisvės laikais labiausiai padėjo išlaikyti tautos sielą, o vėliau – pažadinti dvasią naujam savitam gyvenimui kurti. <...> Su chorų atsiradimu prasideda naujas lietuvių kultūrinio tautinio gyvenimo tarpsnis: lietuviai išeina su savo menu į viešumą, į sceną, stoja šalia kitų kultūringų tautų, stipriau pajunta savo tautines galias ir drąsiau ima si organizuoto veikimo.<...> Kai atstatytoje Lietuvos valstybėje 1924 metais iš visos šalies chorai suvažiavo į laikinąją sostinę ir surengė pirmąją Lietuvos dainų šventę (jos iniciatorius buvo J. Žilevičius – aut. past.), tai buvo ne tik daugiariopos reikšmės kultūrinis įvykis, bet kartu lietuviškosios dainos bei lietuviškųjų chorų triumfas ir jų pagerbimas už nepaprastai didelius nuopelnus lietuvių tautai“, – rašė M. Budriūnas „Tėviškės garsuose“ (1946-09-05, Nr. 37)

Palyginus su Latvija ir Estija, Lietuvoje dainų ir šokių šventės tradicija atsirado vėliau. Antroji dainų šventė, skirta Lietuvos Nepriklausomybės 10-mečiui, vyko 1928 m. taip pat Kaune, joje dalyvavo 6,000 dainininkų, šventė sulaukė 100,000 klausytojų. „Po trečiosios dainų šventės, įvykusios 1930 – Vytauto Didžiojo – metais, buvo skirtas ilgesnis laikas pasiruošti naujai didingai dainų šventei, pirma siekiant pakelti chorų meninį lygį ir apskritai šalies chorinę kultūrą. Nuo to laiko iki karo pradžios buvo visa eilė mažesnių dainų švenčių, rengtų Šaulių Sąjungos, Jaunosios Lietuvos, ‘Pavasario’ ir visus chorus jungusios Lietuvių Muzikos Draugijos“, – rašo M. Budriūnas „Tėviškės garsuose“ (1946-09-05, Nr. 37)

Įdomų pastebėjimą radau 1933 m. „Tiesos kelio“ puslapiuose: „1933 m. birželio 4–5 d. Kaune, laike Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos Kongreso, įvyko pirmoji Lietuvoje ir visam Pabaltij moterų dainų šventė.<...> Ne vienas muzikos žinovas pareiškė, kad ši dainų šventė savo tobulumu pralenkė paskutinę bendrą dainų šventę.“ O 1938 m. rugpjūčio 9 d. „Drauge“ rašoma, kad pirmoje dainų šventėje Klaipėdoje 1938 m. „Amerikos lietuvių choras ‘Pirmyn’, vedamas muziko K. Steponavičiaus, davė atskirą koncertą, išpildė J. Žilevičiaus, K. Steponavičiaus, A. Vanagaičio ir kt. kūrinis.“

„Bet ir praradus nepriklausomybę, lietuvių tauta nenustojo dainuoti. O Vakarų pasaulyje gyvenantieji lietuviai taipgi dainuoja savo tėvų ir kompozitorių sukurtas dainas, giesmes. Net ir primiršę savo tėvų kalbą, jau kelintos kartos lietuviai daugelis dar lietuviškai dainuoja choruose“, – pastebi J. Karka 1938 m. savo straipsnyje „Drauge“.

1946 m. birželį Würzburge (Vokietija) vyko pirmoji dainų šventė tremtyje – joje dalyvavo apie 600 dainininkų ir šokėjų, tarp svečių – dau-

gybė UNRRA (The United Nations Relief and Rehabilitation Administration) ir JAV kariuomenės atstovų. „Gyvendami ištėrmime mes atidarėme savo dainų skrynelę ir paskleidėme dainų daineles, kad jos aidų aidais skambėtų po svetimą šalį, savo posmais jungtų mus į vieną šeimą, guostų mus sunkioje nevilties valandoje ir priartintų mums nors vaizduotėje Nemuno šalį“ – taip šios šventės dvasią apibūdino Vytautas Jevaitis 1946-09-20 „Minties“ puslapiuose.

Vis dėlto malonu prisiminti, kad iš Lietuvos į Ameriką atvykę senieji imigrantai atsivežė meilę lietuviškai dainai. Jie ne tik dainavo, bet ir kūrė lietuviškas dainas, joms melodijas, organizavo chorus. Lietuvių išeivijoje pirmosios dainų šventės S. Šimkaus iniciatyva įvyko 1916 m., iki pirmosios JAV ir Kanados dainų šventės vyko mažesnės ir didesnės dainų dienos ar dainų šventės įvairiose gausiau lietuvių gyvenamose vietose. Kaip rašė J. Žilevičius „Garse“ (1934 m. Nr. 26), „Spaudoje vienur kitur pažymėjo, kad šiais metais rengiama daug ‘Lietuvių Dainų’ ar ‘Dainų Dienų’. Nors tos sumuzikintos iškilmės prasidėjo keliolika metų atgal, bet jos, išskyrus Pennsylvanijos lietuvių, nebuvo dažnai rengiamos. Pasi-tenkindavo vieno kito choro pasirodymu, bet jungtis į krūvą nemėgin-

metai, kol galų gale išsijudino visi Atlantikos pakraščio chorai ir šiais metais liepos 4 dieną paleidžia lietuvišką dainą skambėti po Dėdės Samo žemę. Gražus darbas, kurio pagyrimui trūksta žodžių.“

„Svarbiausią vaidmenį tame judėjime vaidina lietuvių parapijų chorai. Lietuvių Dienose jie išpildo svarbiausią programos dalį. Dainuoja atskiri chorai ir jungtiniai. Chorams duodama proga gerai susiorganizuoti, lenktyniauti, pasirodyti. Klausytojams sukeliama gražaus entuziazmo, kuris šiais laikais labai reikalingas“, – pastebima „Drauge“ (1934-07-14, Nr. 165). Buvo įkurta Parapijų chorų sąjunga, kuri ėmėsi „dar labiau praplėsti chorų veiklą“. 1935 m. Čikagoje, Vytauto parke, vyko pirmoji lietuvių parapijų dainų šventė, joje dalyvavo 3,000 Čikagos ir jos apylinkių lietuviškų parapijų choristų. Apie šią šventę, anot to meto spaudos, „rašo net didieji anglų laikraščiai“ („Draugas“ 1935-07-

landžio 21 d. „...didžiulėj Ashland auditorijoje įvyko pirmoji Chicagos lietuvių dainų šventė. Tai bene pirmutinis panašaus pobūdžio lietuviškas rengimas, kurin suburta beveik visos lietuviškojo meno pajėgos“, – teigiama

Dainų šventė Wurzerburg, Vokietijoje, 1947 m.

ta.” Tačiau, pasak J. Žilevičiaus, „Vytauto metai išjudino visus: visi, kaip kas sugebėjo, ėjo viešumon – vieni pavieniui, kiti susijungdami didesniais būriais. Tas davė gražią pradžią tolimesniam darbui. Slenka jau ketvirti

16). Nemažą atgarsį spaudoje sukėlė 1939 m. New Yorko pasaulinėje parodoje surengta J. Žilevičiaus vadovaujama lietuvių dainų šventė, kurioje dalyvavo 59 chorai ir daugiau kaip 3,000 dainininkų. O 1940 m. ba-

1940-04-23 „Drauge“. Vėliau įvairiose Amerikos vietose vyko mažesnės ir didesnės dainų šventės, skatinusios lietuvių puoselėti ilgametės mūsų tautos dainavimo tradicijas.

Bus daugiau.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJA Granitex 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838
NAUJA Biomed 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676
NAUJA Biomed 2 4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430
NAUJA Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701
NAUJA Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155
Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Uželga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-694-5622
Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Wonders of Nature /14 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

MANO VIRTUVĖ

Prasidėjo Gavėnia. Norėtumėte kurį laiką apsieiti be mėsos? Išbandykite šiuos receptus. Vienas – visiškai paprastas ir nebrangus, kitas tiks savaitgalio pietums. Tuo tarpu skatinu dalintis savais pamėgtais receptais ir „atradimais“ virtuvėje. Rašykite redakcijos adresu, paprastu arba elektroniniu paštu (žr. 2 psl.). Kartu keliaukime po įdomų kulinarinį pasaulį, kuriame kaip reta susipynusios tradicijos ir naujovės!

Jūsų Indrė

Pupelių kotletai

1 puodelis raudonų pupelių (galima naudoti konservuotas – sutaupysite laiko)
100 g (3,5 oz) kieto „Cheddar“ sūrio
3 skiltelės česnako
kiaušinis

Pupeles, smulkintus česnakus sutrinti, pabarstyti druska, pipirais. Smulkiai sutarkuoti sūrį ir viską gerai išmaišyti. Mirkyti kiaušinio plakinyje suformuotus nedidelius kotletėlius, apvolioti džiovintuose. Gražiai apkepti iš abiejų pusių.

Prie jų tinka majonezo padažas:

Elektriniu plaktuvu plakti 1 trynį labai maža srovele pilant alyvuogių aliejų. Aliejų pilti ir plakti kol masė sutirštės. Tada po truputį pilti 1 žaliosios citrinos (lime) sultis ir plakti. Įdėti pilną šaukštą grūdėtų garstyčių. Jei masei trūksta tirštumo, plakant dar įpilti truputį aliejaus. Pabaigoje įmaišyti kelis konservuotus ančiuvius. Jie suteiks labai gerą skonį.

Kaip dažnai nusiperkame imbiero šaknį, nes to reikalauja koks nors receptas, ir po to nežinome, ką su ja daryti. Pabandykite išsivirti arbatos – kartą paragavę pakelinės tikrai nebenorėsite!

Imbierinė arbata

Nedidelis ryšelis šviežių mėtų lapelių
2–3 nuvalytos nykščio dydžio imbiero šaknelės
1 šaukštas medaus
1 l (1 kvorta) verdančio vandens

Mėtas, imbierą ir medų sudėti į termosą ir užplikyti 1 litru vandens. Patiekiant perkošti per sietelį.

Upėtakių maltinukai (Lengvi pietūs 6 žmonėms)

400 g (apie 1 sv) upėtakių (arba lašišos filė)
1 morka
1/2 svogūno
600 g (24 oz) bulvių
2 česnako skiltelės
4 šaukštai alyvuogių aliejaus
1 ryšelis svogūnų laiškų
1/2 ryšelio krapų
6–8 maži pomidorai
miltų, sviesto, jūros druskos,
šviežiai maltų juodų pipirų

Padažui:

1/2 ryšelio krapų
1/2 citrinos sultys
6–7 šaukštai grietinės
jūros druskos

Viską sumaišyti.

Verdančiame vandenyje 15 minučių virti upėtakius, morką ir svogūną. Išvirti bulves ir sugrūsti košę – su sviestu ir 3 šaukštais vandens, kuriame virė bulvės (galima panaudoti vakarykštę bulvių košę). Susmulkinti svogūnų laiškus, krapus, suberti į bulvių košę ir gerai išmaišyti. Upėtakių file susmulkinti šakute, sudėti į bulvių košę ir vėl gerai sumaišyti. Daryti nedidelius maltinukus, pavolioti miltuose ir apkepti alyvuogių aliejuje iš abiejų pusių. Sudėti iškeptus maltinukus į dubenį, palaistyti padažu, patiekti karštus.

POPULIARUS VISAIS LAIKAIS

Imbieras – tai prieskoninis bei vaistinis augalas. Jis pasižymi gaivinančiu, panašiu į citriną kvapu bei aštriu skoniu ir naudojamas įvairiose pasaulio virtuvėse.

Maistas su imbieru yra lengvesnis, geriau įsisavinamas. Prieskonis suteikia kiek aštroką skonį.

Imbieras be galo turingas vitaminais C, B1, B2, A, jame gausu magnio, fosforo, kalcio, taip pat aptinkama geležies, kalio, natrio ir cinko.

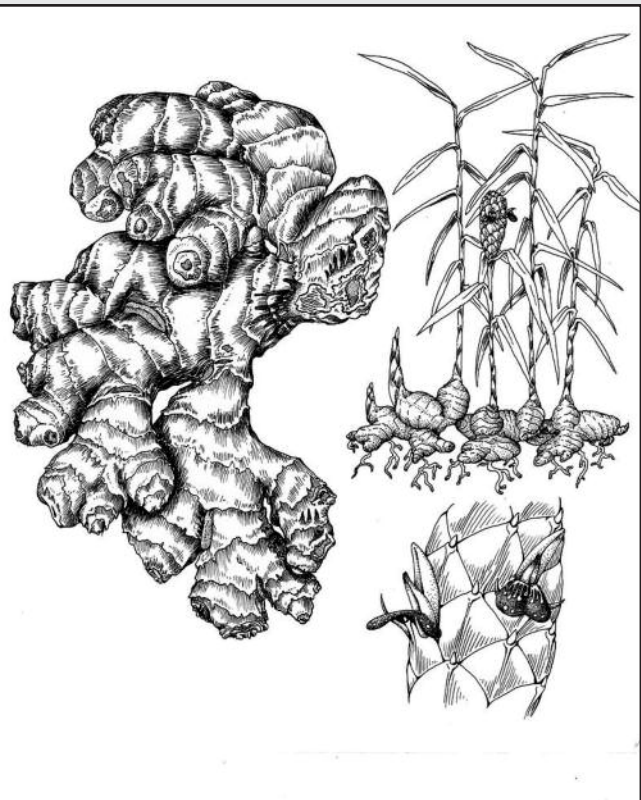
Maltas imbieras yra intensyvesnio skonio nei šviežias, tad nepadauginkite gardindami patiekalus.

Viena iš nuostabiausių imbiero savybių yra ta, kad jis sustiprina ir išryškina kitų produktų skonį, bet jo nenustelbia, kaip daugelis kitų prieskonių. Pavyzdžiui, įdėjus imbiero į sultinį, šis įgauna tikrai sodrų mėsos skonį, ypač tinka vištienos sultiniui. Ajurvedinėje kulinarijoje imbieras naudojamas riebiam maistui neutralizuoti, todėl idealiai tinka su kepta mėsa – ir skonis pagerės, ir figūrai naudinga.

Pagrindinė taisyklė ruošiant imbierą – patiekalo skonis ir aromatas priklausys nuo to, kada jo įdėsite. Jei gaminimo pradžioje, tai aromatas bus silpnesnis, o jei pabaigoje – stipresnis.

IMBIERO NAUDA:

- jis puikus pagalbininkas peršalus ar karščiuojant.
- gerina virškinimą.
- ramina skausmą.
- mėgstama lieknėjimo priemonė, nes skatina medžiagų apykaitą.
- malšina migreninį skausmą.
- naudingas vėžinių susirgimų gydyme.
- padedą mažinti virškinimo sutrikimus
- imbiero veikliosios medžiagos naikina opų susidarymą sukeliančias bakterijas.
- taip pat numalšina skrandžio skausmus.
- jeigu kamuoja rėmuo, patariama išgerti imbiero arbatos.

- padedą sumažinti diabeto komplikacijų riziką.
- pasižymi priešgrybeliniu poveikiu.
- stimuliuoja skydliaukės veiklą.
- laikomas efektyviu vaistu nuo pykinimo.
- imbieri labai daug vitaminų, ypač B grupės, todėl puikiai tinka imunitetui stiprinti.
- jeigu po valgio sukramtysite nedidelį gabaliuką imbiero šaknies, jis ilgam atgaivins jūsų kvėpavimą ir padės atsikratyti burnos ertmės problemų ir t. t.

Imbieras itin retai sukelia alergines reakcijas, tačiau vartojantiems širdies vaistus, vaistus nuo uždegimo ar kraują skystinančius vaistus, imbierą reikėtų vartoti labai atsargiai.

Paruošta pagal internetinę žiniasklaidą

PO DIEVO SPARNU

Gavėnia – atgailos ir susikaupimo laikas

Renata Žiūkaitė

Pelenų trečiadienį įžengėme į 40 dienų gavėnios laikotarpį, kuris kviečia mus atsivertimui ir atgailai. Dievas per pranašą Joelį šaukia: *Tačiau net dabar, – tai VIEŠPATIES žodis, – grįžkite pas mane visa savo širdimi, – pasninku, verksmu ir raudojimu, – perplėškite sau širdį, o ne drabužius*. (Jl 2, 12–13)

Pelenų barstymas ant galvos primena mūsų trapumą, laikinumą šios žemės kelionėje. Gavėnios laikas skatina apmąstyti, ar esame pasiruošę jau šią akimirką susitikti su Amžinuoju Teisėju. Šv. Teresėlė sako: *Visi mūsų teisumo darbai dėmėti. Todėl gyvenimo pabaigoje aš ateisiu pas Viešpatį tušiomis rankomis*.

Gavėnios metas primena mums Dievo gailestingumo slėpinį. Nes viskas, ką turime, yra tik Jo malonė, Jo gailestingumo dovana. Todėl pelenų barstymas ant galvos jau pirmaisiais krikščionybės amžiais buvo krikščionių, padariusių dideles nuodėmes, viešos atgailos ženklas. Po pelenų barstymo ant jų galvos, šie atgailautojai būdavo viešai išvedami iš bažnyčios, kaip pirmasis žmogus Adomas buvo išvytas iš Rojaus. Į bažnyčią jie galėjo sugrįžti tik praėjus beveik visam gavėnios laikotarpiui – didįjį ketvirtadienį.

Gavėnios laikas yra proga sustoti ir pažvelgti ir save, į savo tamsiausias sielos kerteles. Šv. Teresė Avilietė sako – kai kambarys neapšviestas, mes nepastebime ten esančių nešvarumų. Tačiau vos pasirodžius saulei, pasimato kiekvienas nešvarus kampelis. Taip ir su sielos vidiniu gyvenimu – kuo labiau ji artėja prie Dievo, tuo aiškiau mato savo nuodėmingumą. Šis laikas yra proga perkratyti savo sąžines ir pasverti ant svarstyklių – kokią vietą mūsų širdyse užima Dievas?

Tam į pagalbą gavėnios metu ateina dykuma, dykumos situacija. Rusai ortodokasai dykuma vadino ne tik geografinę vietovę, bet žodžiu *pūstynė* išreiškė pasitraukimo į vienumą sąvoką. Į vienumą, kur pasaulį ir visas mintis palieki už durų, kur stoji visiškai nuogas Dievo akivaizdon.

Jėzus, trokšdamas vienumos, taip pat traukdavo į dykumą melstis. Trumputė pirmo gavėnios sekmadienio evangelija taip pat mus įveda į dykumą, kur Jėzus prieš savo viešąją veiklą pasninkauja 40 dienų ir ruošiasi savo misijai, gerosios naujienos skelbimui. Dykumoje šėtonas gundo Jėzų visomis tomis pagundomis, prieš kurias palūžta beveik kiekvienas mirtingas žmogus. Duona, – joje telpa visas materialinis aprūpinimas. Būtent jam šiandien lenkiasi didelė žmonijos dalis. Šokti nuo šventyklos šelmens – būti savo gyvenimo Viešpačiu, atmesti Dievo meilę ir pasitikėjimą juo. Ir visi pasaulio malonumai, stabai, kuriais perka šėtonas daugybę žmonių sielų.

Tad dykuma yra ne tik malonės, bet ir išbandymų erdvė. Pelenų trečiadienio evangelija mūsų kovoms siū-

lo tris ginklus: malda, pasninką ir gailestingumo darbus. Kristus ragina: *Kai tu panorėsi melstis, eik į savo kambarėlį ir užsirakinęs melskis savo Tėvui, esančiam slaptoje, o tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins. (Mt 6, 6)* Tas kambarėlis, kurį Kristus liepia išakmiai užrakinti, yra mūsų širdis. Tai yra ta dykumos vieta,

pūstynė, kur gavėnios laikotarpiu mūsų laukia Dievas. Katerina de H u e c k Dohety savo knygoje „Pūstynė“ rašo, kad net gyvendami pasaulyje, galime įžengti į savo vidinę dykumą ir ten susitikti su Viešpačiu: *Jūs turite pūstynę savyje. Tai tarsi jumyse esantis mažas rąstų namelis, kuriame jūs ir Kristus esate labai artimi; su šitokiu jausmu jūs atliekate savo pareigas. Savyje jūs įrengėte kambarį, rąstų namelį, nuošalią erdvę. Jūs ją įrengėte malda.*

Čia, šitame vidiniame namelyje, kuriame kasdien skiriame laiko Kristui, esame visiškai savimi, esame laisvi nors ir keletą minučių, nes jo aki-vaizdoje negalime stoti varginami spiečiaus įkyrių minčių apie savo rūpesčius ir planus. Šios keletas minučių yra dovanojamos Kristui, vien buvimui su juo slaptoje, kur niekas mūsų nemato. Evangelijoje Kristus sako, kad Tėvas mums atlygins. Iš tiesų tas giluminis maldos ryšys gali visiškai pakeisti kasdienį gyvenimą ir santykį su kitais žmonėmis.

Gavėniai labai tinka Rytų vienuolių malda: *Jėzau, Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs, nusidėjėlio!* Tai aklojo elgetos Bartimiejaus malda, pripažįstant, kad esame visiškai vargšai, kad mums nuolat reikalingas Dievo gailestingumas. Evangelijoje Jėzus ragina ir pasninkauti. Gavėnios metu pasninkas yra ne tik apsimarinimas nuo mėsinių valgių, bet ir tiesiog kuklesnis kasdienis valgis, sutaupytus pinigėlius paaukojant labiau skurstantiems. Piktasis labai dažnai nugali žmogų per jo kūniškumą. Pasninkas ir kūno apsimarinimas yra stiprus atsakas į velnio atakas. Net ir Jėzus evangelijoje sako, kad per pasninką ir malda galime nugaleti šėtoną.

Gavėnia kviečia taip pat gailestingai pažvelgti į savo artimą, nešti gydančią Kristaus žinią visiems kenčiantiems. Juose pats Kristus paliko savo žaizdas, kurias esame kviečiami paliesti.

„Gavėnia mieste“ vėl kviečia į virtualias rekolekcijas

Puikia tradicija tapusi virtualių rekolekcijų iniciatyva „Gavėnia mieste“ prasidėjo ir šiais metais. Vilniaus broliai dominikonai kviečia registruotis ir kasdien savo elektroninio pašto dėžutėje rasti meditaciją – gavėnios palydėjimą Velykų link.

Registruotis galima gavėniamieste.lt svetainėje: <http://www.gaveniamieste.lt/registracija>

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Remkime
Draugo fondą
WWW.
draugofondas.org

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-960-6278.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo arba gali prižiūrėti asmenį savo bute. Tel. 708-441-9090.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras. Tel. 708-691-6996

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu ar pakeitimų. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis. Tel. 708-307-4619.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai. Tel. 773-615-5235.

■ Sąžininga moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali prižiūrėti 2 žmones, skaniai gamina valgyti, gali išleisti atosotų, turi dokumentus, geros rekomendacijos. Tel. 708-691-6542.

■ Moteris gali prižiūrėti pagyvenusį žmogų bet kurioje valstijoje. Turi rekomendacijas, patirtį. Tel. 847-281-6659.

Kviečiame dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės šventėje Čikagos Navy Pier

LR generalinis konsulatą Čikagoje, bendradarbiaudamas su Čikagos laisvalaikio ir pramogų centru Navy Pier, kviečia lietuvius ir visus Amerikos gyventojus bendrai švęsti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 25-metį renginyje „Celebrate Lithuanian Independence“. Šventė vyks kovo 8 d., sekmadienį, nuo 12 val. p. p. iki 3 val. p. p. Navy Pier centro „Crystal Gardens“ salėje. Jos metu numatomi meno kolektyvų pasirodymai, bus sudarytos sąlygos verslininkų, menininkų bei organizacijų atstovų dalyvavimui.

Norinčius pristatyti savo kūrinius, veiklą ar pardavinėti lietuvišką produkciją renginio metu, o taip pat norinčius tapti šventės rėmėjais ar kitaip prie jos prisidėti maloniai prašome apie tai pranešti generalinio konsulato darbuotojai Agnei Vertelkaitei el. paštu agne.vertelkaite@urm.lt arba tel. 312-397-0382, tr. nr. 204.

LR gen. konsulato Čikagoje info

SVEIKATA

Kaip gydyti pilvo skausmus?

ONA RADZEVIČIENĖ

Kaip rašėme ankstesniame numeryje („Draugas“, 2015 m. vasario 5 d.) pilvo skausmai pasitaiko beveik kiekvienam iš mūsų gana dažnai, ir kartais jie būna gana įkyrūs bei sunkiai valdomi. Po straipsnio išspausdinimo gavome keletą atsiliepimų ir pastebėjimų, kad laikraštį skaito dauguma vyresnio amžiaus žmonių, kuriems apendiksas yra pašalintas, ir jie geriau norėtų sužinoti, kaip gydyti pilvo skausmus, kurie dažnai pasitaiko vyresniame amžiuje. Todėl dabar pabandyčiau trumpai supažindinti, kaip elgtis esant įvairiems virškinimo sistemos negalavimams. Iš dažniausiai pasitaikančių negalavimų yra pykinimas, pilvo spazmai, nevirškinimas.

Pykinimas

Esant pykinimui – siūloma:

- Pykinimas dažnai išsukia vėmimą, o vemiant netenkama daug skysčių – vystosi dehidracija, todėl yra svarbu gerti pakankamai skysčių. Siūloma gerti po 2–4 uncijas skysčių kas 15 minučių: mineralinį vandenį, elektrolitų gėrimus. Tinka gerti mėtų, ramunėlių, imbiero arbatą su nedideliu medaus kiekiu.
- Valgyti lengvai virškinamą maistą. Pasirinkti neriebų, neaštrų, neturintį daug prieskonių, ne itin saldų. Tinka avižių košė, neriebus sultinys, džiovinti vaisiai, sausainiai, ryžiai.
- Kartais padeda valgomoji soda, ypač jei yra padidintas skrandžio rūgštingumas. Valgomą šaukštą sodos ištirpinti stiklinėje šilto vandens ir labai išlėto gerti. Pakartoti tą patį po kelių valandų ir tęsti, tol, kol nustos pykinti. Jei nepadeda, galima pabandyti gerti organinių obuolių actą. Du šaukštus acto išmaišyti stiklinėje vandens ir išgerti. Skirtingai nuo paprasto acto, obuolių actas sugeria žarnyne esančius toksinus ir pagerina būklę.
- Siūloma gerti mėtų arbatą, nes mėtos mažina pykinimą, taip pat kaip ir imbieras. Šaukštą šviežių mėtų la-

- pelį užpilti puse litro verdančio vandens, palikti pusei valandos pastovėti ir gerti po nedidelį kiekį.
- Esant pykinimui reikalingas kūno poilsis, siūloma per daug nejudėti – pagulėti. Jei stipriai pykina ir yra norite viską išvemtį, tą ir darykite, nes tai yra sveika priemonė išvalyti skrandį nuo toksinų, o taip pat nuo bakterijų bei virusų.
 - Jei minėtos priemonės nepadeda, siūloma įsigyti bereceptinių vaistų, mažinančių pykinimą. Tai vaistai, kurie savo sudėtyje turi „bismuth“, kuris padengia skrandžio gleivinę, tuo sumažindamas pykinimą.
 - Riboti kavą, alkoholinius gėrimus bei vaistus.

Pilvo spazmai

- Dažniausia pilvo spazmų priežastis yra dujų susikaupimas. Gydomo tikslas – mažinti dujų susidarymą, o tuo pačiu – skausmingus pilvo spazmus. Siūloma:
- Naudoti šilumines procedūras, jei yra pašalintas apendiksas. Galima naudoti karšto vandens šildykles ar pašildytus ryžius bei sėmenis, supiltus į drobinį maišelį. Procedūros metu patariama atsigulti ant nugaros, po kojomis padėti bent tris pagalves ir uždėti minėtas priemones ant pilvo. Taip pat tinka šilta vonia, kurios metu pagerėja kraujo cirkuliacija, atsipalaiduoja raumenys ir sumažėja skausmas (netinka esant širdies kraujagyslių susirgimams).
 - Lengvai masazuoti skausmingą vietą, o taip pat pilvo apatinę dalį pagal laikrodžio rodyklę. Masažas mažina raumenų įtempimą.
 - Gerti alijošiaus sultis, kurias patariama įsigyti sveiko maisto parduotuvėse. Negerti sulčių, išspaustų tiesiai iš alijošiaus lapo. Alijošiaus sultys sumažina pilvo spazmus, o taip pat padeda esant nevirškinimui bei vidurių užkietėjimui.
 - Gerti imbiero arbatą. Geresnis rezultatas yra vartojant šviežią imbiero šaknį. Imbiero arbata ne tik re-

- guliuoja virškinimą, mažina skausmą, bet ir padeda atsipalaiduoti. Imbiero prieskoniai tinka gardinti įvairų maistą, ypač jei mėgstate valgyti aštriai. Taip pat tinka gerti mėtų arbatą.
- Siūloma nevartoti alkoholinių gėrimų, o taip pat įvairių *coca cola* gėrimų. Vengti sunkiai virškinamo, riebaus maisto. Riboti saldumynus.
 - Jei spazmai gana stiprūs, galima vartoti nuskausminančius vaistus (jei pašalintas apendiksas) tokius kaip, *ibuprofen*, *acetaminofen*, o taip pat spazmus atpalaiduojančius: *No-spa*, *papeverinas*.

Nevirškinimo gydymas

- Esant nevirškinimo problemoms yra svarbu:
- Stebėti, ką ir kaip valgo. Vengti aštraus bei riebaus maisto. Nevalgyti skubotai, nekalbėti valgant, nevalgyti didelių maisto porcijų.
 - Negerti skysčių valgio metu, juos išgerti po valgio. Negerti gaiviųjų gėrimų, kavos, nes jie gali pakenkti virškinamo trakto gleivinei.
 - Vartoti virškinimą gerinančius skrandžio rūgšties papildus (*hydrochloric acid*). Anksčiau vyravo nuomonė, kad nevirškinimas stebimas esant padidintam skrandžio rūgštingumui, bet dažnai yra nevirškinama dėl nepakankamo skrandžio rūgšties kiekio. Gerkite šią rūgštį, kol pajusite skrandžio srityje šilumą, tada sumažinkite jos kiekį, ir tiek turėtų pakakti geram virškinimui.
 - Esant nevirškinimui padeda virškinimo fermentai (*digestive enzymes*), pipirmėčių aliejaus kapsulės, artišokų lapų ekstraktas, gerosios bakterijos (probiotikai), tulžies išsiskyrimą gerinančios arbatos. Patariama gerti mėtų, imbiero, ramunėlių arbatas.

- Pavalgius siūloma pailsėti, bet nesiūloma atsigulti. Geriau išsitiesus ar atsirėmus pasėdėti, pasistengti nedirbti darbų ir per daug nejudėti. Vakarieniai siūloma tris valandas prieš miegą.
- Jei išvardintos priemonės nepagerina virškinimo – reikalingi vaistai. Jus vartokite pasitarę su gydytoju.

Ką daryti, kad išvengtume pilvo skausmų?

- Valdyti įtampą – dauguma pilvo negalavimų priklauso nuo įtampos. Pabandyti mažinti įtampą ir nerimą kvėpuojant: giliai įkvėpti per nosį ir iškvėpti pro burną. Tai padės atsipalaiduoti. Taip galite daryti ir esant skausmui. Pasistenkti lengvai pasportuoti, pavaikščioti, medituoti, daryti jogą. Jei nemėgstate aktyvaus sporto, darykite tai, kas malonu, ramina: skaitykite, melskitės, megzkite, pieškite, bendraukite su jums maloniais žmonėmis.
- Keisti valgymo įpročius. Valgyti dažnai, mažais kiekiais. Vengti produktų, kurie didina skrandžio rūgštingumą. Tai aštrus, riebus maistas, kava, alkoholis, „gazuoti“ gėrimai.
- Pabandyti nevalgyti kurį laiką kurio nors maisto, pvz., pieno produktų ir stebėti, kaip keičiasi virškinimas. Jei nėra pasikeitimų, kitą kartą siūloma atsakyti kitų maisto produktų, ir galbūt pavyks nustatyti, koks maistas sukelia problemas.
- Reguliuoti svorį. Jei yra antsvoris, ypač riebalų sandara pilvo srityje, skrandis bus stumiamas į viršų, rūgštys kils į stemplę ir ją dirgins.

Būkite sveiki.

Paruošta remiantis: www.wikihow.com, www.sveikaszmogus.com, www.health.com

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org

SKAITYKITE „DRAUGĄ“ GREIČIAU!

Gintautas Vitkus, gyvenantis **Rancho Palos Verdes, CA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

Irene Serapinienė, gyvenanti **Oak Lawn, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiausius padėkos žodžius tariame Jums.

Vytautas Žemaitis, gyvenantis **North Riverside, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo 50 dol. Dėkojame už suteiktą paramą.

Bronė Volertienė, gyvenanti **Delran, NJ**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama dar ilgam išsaugos gimtąją kalbą išeivijoje. Ačiū Jums.

Su Danute Gudelyte-Chainauskiene atsisveikinant

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Londono (Kanada) Šv. Petro kapinėse, šalia Miro Chainausko, palaidota slaugos namuose 2015 m. sausio 31 d. po ilgokos negalios mirusi jo žmona Danutė Gudelytė-Chainauskienė, Antrojo pasaulinio karo pabėgėlė iš Lietuvos.

Gimė Kaune 1926 m. birželio 4 d. Viktoro ir Veronikos Gudelių šeimoje. Vokietijoje studijavo pabėgėlių pabaltiečių įsteigtame Pabaltijo universitete, po to emigravo į Kanadą ir įsikūrė Londone, kur sukūrė šeimą. Dana dirbo garsioje parduotuvėje, augino sūnų Marijų ir dukrą Silviją. Šeima įsigijo nuomojamos nuosavybės. Nors abu dirbo labai daug, bet rado laiko ir antrajam – lietuvybės gyvenimui. Lietuvių Bendruomenėje, ypač su tuometiniu Londono ir aplinkinių vietovių gausių šeimų gausiu jaunimu. Chainauskai vadovavo „Baltijos“ ansamblui, kurio narių daugelis įgijo profesijas ir kalba lietuviškai. „Baltijos“ ansamblis su koncertais apvažiavo Kanadą nuo rytų iki vakarų, o Kanados tautinių šokių institutas jį išrinko ir 1976 m. siuntė į Pietų Ameriką – į Argentinoje, Brazilijoje ir Urugvajuje tada vykusį Pasaulio lietuvių jaunimo organizacijos kongresą atstovauti Kanadai ir jos liaudies menų organizacijai.

Atrodė, kad Chainauskams nepakako ir „Baltijos“ ansamblio. Mokė ir skautus, ir „antros jaunystės“ ansamblį „Sugrįžki, jaunyste“. Išlakio ta po visas lietuvių tautinių šokių šventes Kanadoje ir JAV. Abu buvo apdovanoti gražiais balsais, todėl surado laiko „Pašvaistės“ choro repeticijoms, ko bei įvairiems renginiams, giedojo apeigų metu Šiluvos Švč. Mergelės Marijos (netikėtai prarastos 2000 m.) lietuvių šventovėje ir parapijoje.

O atokvėpiui ir po margą svieta pakeliauta...

Dar reikia pridėti, kad Miras, stipriai remiamas Danos, rado „marias“ laiko sumaniai vadovauti Londono Lietuvių Bendruomenei (keli Kanados Lietuvių dienų renginiai vyko Londone), kartu su keliais Londono atstovais įėjo į KLB Krašto tarybą.

Šiam gyvam sidabru ir jų darbams tinkamai įvertinti pritrūktų ir laiko, ir popieriaus.

Šeima patyrė ir skaudžių išgyvenimų bei didelių netekčių, bet stiprybės sėmėsi darbe.

Atsisveikinant su velione O’Neil namuose KLB Londono apyl. pirmininkė A. Valaškevičienė kalbėjo, kad Dana ir Miras buvo darbų vykdytojai, o ne svajotojai.

Po Mišių Mary Immaculate, kurias auškojo prel. J. Staškevičius ir kuriose giedojo „Pašvaistės“ choristai, velionė vienkrypčiu taku palydėta į visų namus.

Gyvenimas nesibaigia, tik pasikeičia amžinuosius namus pasiekus...

Danutė Gudelytė-Chainauskienė

Aliejaus portretas, tapytas St. Šetkaus, St. Catharines, Canada.

2015 m. vasario 14 d. 10:30 val. v. Toronte, Kanadoje, mirė

A † A MONIKA (LUKOŠIŪTĖ) POVILAITIENĖ

a. a. agronomo dr. Broniaus Povilaičio našlė.

Liūdesyje paliko sesuo Karolina Kubilienė su šeima Čikagoje, JAV, brolienė Rūta Lukoševičienė (brolio Juozo našlė) su šeima Montrealyje, Kanadoje, anksčiau mirusių brolių Jono Lukoševičiaus, Petro Lukoševičiaus bei sesers Eugenijos Juodienės šeimos, giminaičiai krikštavaikiai Romas Juodis ir Ramunė Kubiliūtė, kiti krikšto ir dirnavonės vaikai, pusbroliai ir pusseserės bei jų šeimos JAV, Kanadoje ir Lietuvoje. Lietuvoje paliko a. a. Broniaus Povilaičio giminės bei jo krikšto dukra ses. Nijolė Sadūnaitė.

Monika Povilaitienė gimė 1924 m. kovo 1 d. Kūlupėnų kaime, Kartenos valsčiuje, Kretingos apskrityje, vėliau po Antrojo pasaulinio karo gyveno Austrijoje, Vokietijoje, Kanadoje (Montreal, PQ; Delhi, Tillsonburg ir Toronto, ONT).

Velionė ilgus metus dirbo Royal Bank of Canada, aktyviai dalyvavo Kanados lietuvių visuomenės, katalikų bei ateitininkų veikloje. Ėjo įvairias pareigas Lietuvių Katalikų moterų draugijos valdybose (buvo Montrealio skyriaus pirmoji pirmininkė). Įsteigė Broniaus Povilaičio knygos leidimo fondą, kuris išleido dvi jau prieš autoriaus mirtį paruoštas knygas. Su pasišventimu telkė lėšas labdarai, ypač Vėžiu sergančiųjų rėmimo fondui (kuris stengėsi pagelbėti vėžiu sergantiems, grįžusiems į Lietuvą gyventi tremtiniais ir jų šeimos nariams).

Atsisveikinimas su velione vyks vasario 20 d., laidotuvių šv. Mišios bus atnašaujamos Prisikėlimo parapijos bažnyčioje Toronte vasario 21 d. Iš ten velionė bus palydėta į Šv. Jono kapines Mississauga, ONT ir palaidota šalia 1985 m. mirusio vyro Broniaus.

Norint velionę prisiminti galima aukoti Prisikėlimo parapijai Toronte arba Užsienio lietuvių katalikų sielovados fondui, kuris remia prelato Edmundo Putrimo sielovados veiklą (JAV-se galima tai daryti per Lietuvių Katalikų religinės šalpos fondą New Yorke).

*Ilga ta kelionė
Nežinomi toliai
Parveski, Dievuli,
Už rankos namolei.*

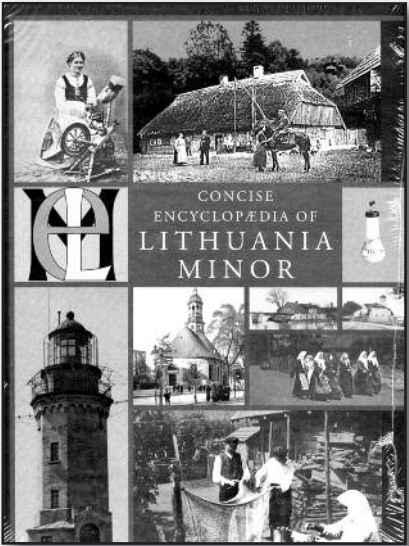
(kun. dr. Jonas Gutauskas)

www.draugas.org/mirties.html

Viskas apie Mažąją Lietuvą

Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras (Vilniuje) kartu su Mažosios Lietuvos fondu (JAV, Kanada) parengė ir išleido Mažosios Lietuvos enciklopedinį žinyną „Concise Encyclopaedia of Lithuania Minor“. Leidiniu siekiama supažindinti angliškai skaitančią visuomenę su istoriniuose Rytrpūsioose iki 1945 m. gyvavusiu Mažosios Lietuvos etnokultūriniu regionu. Žinynas sudarytas iš trijų dalių. Pirmoje dalyje glaustai apžvelgiama krašto socialinė ir politinė istorija, ekonomikos, kultūros raida. Rašoma apie prūsų, vakarinių lietuvių ir kitų baltų gentis, Vokiečių ordino atsikraustymą ir užkariavimus, Prūsijos valstybės įkūrimą, jos raidą, didžiąją maro epidemiją ir jos padarinius, socialines ir politines reformas, vykusius karus ir su jais susijusius istorinius lūžius. Istoriniame fone pateikiamas lietuvininkų kaip savitos etninės grupės susiformavimas, atskleidžiami jos unikalūs bruožai. Daug vietos skiriama kultūriniam gyvenimui, ypač švietimui, religijai, spaudos leidybai, dailėi, etninei kultūrai. Žinyne plačiai aprašoma Klaipėdos krašto istorija ir ekonomika. Antroje dalyje – enciklopedinio pobūdžio straipsniai apie miestus, miestelius, valsčių ir parapijų centrus bei didesnius kaimus. Dydžiu ir išsamumu išsiskiria Karaliaučiaus, Klaipėdos, Šilutės, Tilžės, Ragainės ir kitų svarbesnių miestų aprašymai. Trečioje dalyje – biografijos. Čia pristatomi Mažajoje Lietuvoje iki 1945 m. gimę, gyvenę ir veikę asmenys, aktyvūs svarbių įvykių dalyviai: politikos, visuomenės, kultūros, švietimo ir mokslo veikėjai, lietuviškosios raštijos pradininkai, tautosakos rinkėjai ir leidėjai, iškilūs dvasininkai ir kitų sričių atstovai.

Leidiny s skirtas mokslo ir kultūros darbuotojams, kraštotyrininkams, studentams, moksleiviams, turistams, į Lietuvą atvykstantiems verslininkams – visiems, besidomintiems Mažąja Lietuva. Jį galite įsigyti „Drauge“ – teiraukitės tel. 773-585-9500.

„Draugo“ info

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Vasario 21 d., šeštadienį, 7 val. v. Lietuvių dailės muziejus** Lemonte kviečia į skulptoriaus Vido Zimkaus parodos „Trečioji banga“ atidarymą. Paroda veiks iki kovo 1 d.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje** (2745 W. 44th St., Chicago, IL) vasario 22 d. 10 val. r. paminėsime pirmąjį Gavėnios sekmadienį. Šv. Mišias atnaušaus kun. Gediminas Keršys. Po šv. Mišių kviečiame visus parapijiečius vykti į Pasaulio lietuvių centrą (Fondo salę), kur 1 val. p. p. bus minimas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25-metis, dalyvaujant prof. Vytautui Landsbergiui.

■ **Kovo 7 d., šeštadienį, „Žiburėlio“ Montessori mokyklėlė** kviečia tėvelius ir vaikus į „atvirų durų“ dieną. Laikas – nuo 9 val. r. iki

11 val. ryto. Vieta – „Žiburėlio“ klasė Pasaulio lietuvių centre. Daugiau informacijos tel. 630-257-8891.

■ **Kovo 19–22 d. kviečiame atvykti į jubiliejinį 10-ąjį Moterų savaitgalį** Neringoje, nuostabiuose Vermonto kalnuose! Kerry Secret ir dr. Kristina Maciunas planuoja turiningą ir įdomią programą, kurios metu moterys susiburs diskusijoms, meno bei kulinarijos projektams, dvasiniam bei asmeniniam atsinaujinimui. Programos aprašymą bei registracijos informaciją surasite Neringos svetainėje. Jeigu norite daugiau informacijos, prašome kreiptis į Kerry Secret tel. 802-451-0842, kerry@watershedcoachingllc.com arba į Kristiną Maciunas tel.304-728-0213, kriscon@frontiernet.net.

Filisterių Skautų sąjungos Čikagos skyriaus Vasario 16-osios surengtame minėjime paskaitą skaitė LR garbės konsulas Aspen, CO, dr. Jonas Prunskis. Skyriaus pirm. fil. dr. Vilija Kerelytė padėkojo prelegentui ir įteikė simbolinę dovanėlę. Minėjimas įvyko vasario 8 d. Ateitininkų namuose Lemonte.

Jūratės Variakojienės nuotr.

Kovo 11-tos minėjimas Stanford universitete

Š. m. kovo 11 d. Stanford universitetas Californijoje ruošia Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą. Jis vyks Stanford universiteto Cubberly auditorijoje ir prasidės **5:30 val. p. p. priėmimu. 6:30 val. v.** įžanginę kalbą pasakys Lietuvos garbės konsulas San Francisco miestui Dennis Garrison. **6:40 val. v.** dr. Violeta Davoliūtė-Upgenorth skaitys pranešimą apie pokario kovas už Lietuvos nepriklausomybę. 7 val. v. bus rodomas filmas, „The Other Dream Team“ – apie Lietuvos olimpinę krepšinio komandą, kuri laimėjo bronzos medalį 1992 m. Olimpiadoje Barselonoje. Po filmo peržiūros vyks diskusijos, kurias ves dr. Violeta Davoliūtė-Upgenorth. Renginyje vyks anglų kalba. Juo stengiamasi sujungti Stanford universiteto dėstytojus, darbuotojus bei studentus, o taip pat Baltų šalių emigrantus ir jų palikuonis bei visus, kuriems rūpi Baltų šalių paveldas. Dalyvavimas nemokamas ir visiems prieinamas. Minėjimas ir filmo peržiūra vyks:

**Cubberly Auditorium
485 Lasuen Mall
Stanford, CA 94305**

Dėl papildomos informacijos kreipkitės į Liisi Esse: liisi.esse@stanford.edu. Norintys dalyvauti prašomi registruotis iki kovo 9 d. per „Eventbrite“ arba tel. 650-847-9115.

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

KAZIUKO. MUGĖ

ĮVAIRŲS PREKYBININKAI
MAISTAS IR KAVINĖ
VAIKŲ ŽAIDIMAI

Skautai kviečia visus į tradicinę Kaziuko Mugę
sekmadienį, 2015 m. kovo 1d.

9 v.r. Šv. Mišios • 10:15 v.r. Atidarymas
Ritos Riškienės Salėje Pasaulio Lietuvių Centre

Norintys prekiauti mugėje rašykite Sesei Aušrai Jasalitytei-Petry:
kmvendors2015@gmail.com arba paskambink 708.349.8432

Čikagoje meilė prabilo ir lietuvių kalba

Renginio organizatoriai ir dalyvės (iš kairės): aktorė Audrė Budrytė, Agnė Giedraitytė, vakaro vedėja aktorė Suzanne Petri (antroje eilėje), generalinis konsulas Marijus Gudyndas, muzikė Genė Razumienė, konsulato darbuotoja Agnė Vertelkaitė, atsakinga už kultūros klausimus.
LR gen. konsulato Čikagoje info ir nuotr.

Šv. Valentino dienos proga, kelioms tarptautinėms organizacijoms bendradarbiaujant su Čikagos poezijos fondu, surengtas poezijos vakaras „Love, What Language Do You Speak?“ („Meile, kokia kalba kalbi?“).

Neįprastas daugiakalbis kultūrinis renginys sukvietė pilną salę klausytojų, kuriems net pritrūko sėdimų vietų. Vakaro dalyviai klausė eiliuotų kūrinių apie meilę anglų, vokiečių, ispanų, italų, prancūzų ir lietuvių kalbomis. Klausytojų patogumui buvo pateikiami angliški tekstų vertimai. Vytauto Mačernio eilėraščių „Šokėja ir asketas“ į anglų kalbą išvertė Audrė Budrys, lietuvių liaudies dainas „Kur lygios, lygios lankos“ bei „Oi žinau, žinau“ – Greta Skeberdytė.

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis